

Über dieses Buch

Dies ist ein digitales Exemplar eines Buches, das seit Generationen in den Regalen der Bibliotheken aufbewahrt wurde, bevor es von Google im Rahmen eines Projekts, mit dem die Bücher dieser Welt online verfügbar gemacht werden sollen, sorgfältig gescannt wurde.

Das Buch hat das Urheberrecht überdauert und kann nun öffentlich zugänglich gemacht werden. Ein öffentlich zugängliches Buch ist ein Buch, das niemals Urheberrechten unterlag oder bei dem die Schutzfrist des Urheberrechts abgelaufen ist. Ob ein Buch öffentlich zugänglich ist, kann von Land zu Land unterschiedlich sein. Öffentlich zugängliche Bücher sind unser Tor zur Vergangenheit und stellen ein geschichtliches, kulturelles und wissenschaftliches Vermögen dar, das häufig nur schwierig zu entdecken ist.

Gebrauchsspuren, Anmerkungen und andere Randbemerkungen, die im Originalband enthalten sind, finden sich auch in dieser Datei – eine Erinnerung an die lange Reise, die das Buch vom Verleger zu einer Bibliothek und weiter zu Ihnen hinter sich gebracht hat.

Nutzungsrichtlinien

Google ist stolz, mit Bibliotheken in partnerschaftlicher Zusammenarbeit öffentlich zugängliches Material zu digitalisieren und einer breiten Masse zugänglich zu machen. Öffentlich zugängliche Bücher gehören der Öffentlichkeit, und wir sind nur ihre Hüter. Nichtsdestotrotz ist diese Arbeit kostspielig. Um diese Ressource weiterhin zur Verfügung stellen zu können, haben wir Schritte unternommen, um den Missbrauch durch kommerzielle Parteien zu verhindern. Dazu gehören technische Einschränkungen für automatisierte Abfragen.

Wir bitten Sie um Einhaltung folgender Richtlinien:

- + *Nutzung der Dateien zu nichtkommerziellen Zwecken* Wir haben Google Buchsuche für Endanwender konzipiert und möchten, dass Sie diese Dateien nur für persönliche, nichtkommerzielle Zwecke verwenden.
- + *Keine automatisierten Abfragen* Senden Sie keine automatisierten Abfragen irgendwelcher Art an das Google-System. Wenn Sie Recherchen über maschinelle Übersetzung, optische Zeichenerkennung oder andere Bereiche durchführen, in denen der Zugang zu Text in großen Mengen nützlich ist, wenden Sie sich bitte an uns. Wir fördern die Nutzung des öffentlich zugänglichen Materials für diese Zwecke und können Ihnen unter Umständen helfen.
- + *Beibehaltung von Google-Markenelementen* Das "Wasserzeichen" von Google, das Sie in jeder Datei finden, ist wichtig zur Information über dieses Projekt und hilft den Anwendern weiteres Material über Google Buchsuche zu finden. Bitte entfernen Sie das Wasserzeichen nicht.
- + *Bewegen Sie sich innerhalb der Legalität* Unabhängig von Ihrem Verwendungszweck müssen Sie sich Ihrer Verantwortung bewusst sein, sicherzustellen, dass Ihre Nutzung legal ist. Gehen Sie nicht davon aus, dass ein Buch, das nach unserem Dafürhalten für Nutzer in den USA öffentlich zugänglich ist, auch für Nutzer in anderen Ländern öffentlich zugänglich ist. Ob ein Buch noch dem Urheberrecht unterliegt, ist von Land zu Land verschieden. Wir können keine Beratung leisten, ob eine bestimmte Nutzung eines bestimmten Buches gesetzlich zulässig ist. Gehen Sie nicht davon aus, dass das Erscheinen eines Buchs in Google Buchsuche bedeutet, dass es in jeder Form und überall auf der Welt verwendet werden kann. Eine Urheberrechtsverletzung kann schwerwiegende Folgen haben.

Über Google Buchsuche

Das Ziel von Google besteht darin, die weltweiten Informationen zu organisieren und allgemein nutzbar und zugänglich zu machen. Google Buchsuche hilft Lesern dabei, die Bücher dieser Welt zu entdecken, und unterstützt Autoren und Verleger dabei, neue Zielgruppen zu erreichen. Den gesamten Buchtext können Sie im Internet unter <http://books.google.com> durchsuchen.

596

Pommernspeegel

von

Otto Vogel.

Tweet' Uplag'.

Greifswald.

Reinhold Scharrf.

1873.

3494

481

.37

Digitized by Google

Pommernspeegel

von

Otto Vogel.

Tweet' Uplag'.

Greifswald.

Reinhold Scharff.

1873.

Es ist das folk mer gutherzig wan freuntlich,
mer simpel dan klug, nicht sonders wacker oder
frölich, sonder etwas ernst vnd schwermüdig. Sunst
aber iſts ein aufgericht, trew, verschwiegen volk, das
die lügen vnd ichmeichelwordt haſſet, pittet ſich unter
einander gern zu; gaste, vnd thut eim nach ſeiner
arth vnd vermuſen gern gutlich.

Thomas Kankow.

Wat't to lesen gisst:

	S. it.
Recept	1
Danzmusik:	
1. Hopferwalzer	3
2. Schottischer	4
Klcs Klasen sin Klas	5
Tweesprak	7
Seedank:	
1. Lütt Jöching	8
2. Ut de Welt	10
3. Suse leewe bruse	13
Regelleed	15
Utländsch Mat. Bier Ålen	20
Harre wat'n Hot!	24
De billig Mann ut Prenzlau	26
An Fr. R.	30
Muschülen	39
Tweebadß	41
Snurrerleeder	42
Lewerrimels	48
Pommerland	65
De letzte Junker von Gütschow	67
Wur de Herzog Swantebor u. s. w.	72
De Hiringshang	84
De Jagd	90
Dokter Pommer	97

Handwritten signature and numbers

DEC - 31914 319723
Digitized by Google

(RECAP)

Ut dat Bedd de Lüd rut halst du,
Ak'rat up een Hor af malst du:
Wur Klas sick bedeet,
Wur sin Großmoder heet,
Wat he Näsdrüppels lett hendalen,
Un wat noch heel sin Stäwesalen.

Af un to 'ne Tran vergüttst du,
Denn of ees Kopphäster schüttst du;
Nu peddst du ees jacht,
Nu ward wedder lacht;
Un will't nich wider mit't Bertellen,
Kannst of 'nen Strämel flok zappellen.

Em 'nen snakschen Namen giffst du,
Upsätz in de Zeitung schriffst du:
„Volkshümlich!“ — kumplett,
As't de Plattdüschen lett,
Wier in din Bok Red' un Gesichter. —
Ich segg di: warst 'nen groten Dichter!

Danzmusik.

1. Hopserwalzer.

Iuch! wat et klingt!
Iuch! wat et springt!
Iuch! ümmer höger rup!
Heste nich seen —
Smit se de Been,
Trampst he ees dal un up! —
Heididelbidel, heididelbidel, heididelbumdei!

Iuch! wur he kreigt!
Iuch! wur se dreigt!
Iuch! wer et häter kann!
Leddt he de Dirn,
Fött se em girn,
Leggt sick em faster ran!
Heididelbidel, heididelbidel, heididelbumdei!

Iuch! wat de Sweet,
Iuch! wat he heet
Dal von de Stiern drüpp!
Puppert dat Hart,
Wackelt de Start,
Been hen un wedder hüppt! —
Heididelbidel, heididelbidel, heididelbumdei

	@it:
Wallenstein vör Stralsund	108
Utmarsch	112
De Pommer in'n Elsäß	114
Trummelßlag	116
Min oll Großvader	118
Giff'n bätten to!	121
Musik	122
All nadem!	123
Uperstan	124
Ricks äwer de Leew!	125
Mall!	126
Inwennig	128
De Hampelmann	129
Priemels	133
Tid ward't.	137
Wekker is't?	138
Wurüm?	139

Seit:
108
112
114
116
118
121
22

Recept.

Wur man plattdütsch dichtert, frögst du?
Un dat di't so swor ward, klögst du?
Nicks lichter as dat!
So väl Jungen de Katt
Mit ees smitt, fast du aan grot druchjen
Allstunds an Riemels gliks henkluchjen:

Bull de Hand mit Kluten nimmst du,
As een driftig Häster schimpst du:
Dor 'nen blödigen Kopp,
Hier 'nen Puckel vull Klopp.
Haug to mit Messfork und Döschflegel,
Lat rümmer gan den Brannwinspegele.

Dörch de Stalldörrizen fickst du,
Leeuwgeschichten neigt und flickst du:
Wat Krischan un Trin',
Wat Jochen un Stin'
Bi't Melken un bi't Häckelsniden
Sick däg handgriplich mägen liden.

Ut dat Bedd de Lüd rut halst du,
Ak'rat up een Hor af malst du:
Wur Klas sick bedeet,
Wur sin Großmoder heet,
Wat he Näsdrüppels lett hendalen,
Un wat noch heel sin Stäwesalen.

Af un to 'ne Tran vergüttst du,
Denn of ees Kopphäster schüttst du;
Nu peddst du ees sacht,
Nu ward wedder lacht;
Un will't nich wider mit't Bertellen,
Kannst of 'nen Strämel klof zapprellen.

Em 'nen snakshen Namen giffst du,
Upätz in de Zeitung schrifftst du:
„Volksthümlich!“ — kumplett,
As't de Plattdütschen lett,
Wier in din Bok Red' un Gesichter. —
Ik segg di: warst 'nen groten Dichter!

Danzmusil.

1. Hopserwalzer.

Iuch! wat et flingt!
Iuch! wat et springt!
Iuch! ümmer höger rup!
Heste nich seen —
Smit se de Been,
Trampst he ees dal un up! —
Heidideldidel, heidideldidel, heidideldumdei!

Iuch! wur he kreigt!
Iuch! wur se dreigt!
Iuch! wer et bäter kann!
Leddt he de Dirn,
Fött se em girn,
Leggt sick em faster ran!
Heidideldidel, heidideldidel, heidideldumdei!

Iuch! wat de Sweet,
Iuch! wat he heet
Dal von de Stiern drüpp!
Puppert dat Hart,
Wackelt de Start,
Been hen un wedder hüppt! —
Heidideldidel, heidideldidel, heidideldumdei

Iuch! ümmerfurt
Iuch! as et durt
Iuch! dörch de ganze Nacht!
Mandag is blag!
Morgen is grag!
Hüt ward ees utmaracht! —
Heidideldidel, heidideldidel, heidideldumdei!

2. Schottischer.

Langshen lett he,
Langshen hett se
Händ' up sine Schuller leggt.
Gradut fickt he,
Em to nicht se,
Leeflich En den Annern dräggt!
Rumpheididel, rumpheididel, rump, rump, rump!

Rund herümmer
Küsselt ümmer
Hott un hü dat wälig Por,
Dreigst sick hierhen,
Makt de Kier denn
Wedder in de sülwig' Spor!
Rumpheididel, rumpheididel, rump, rump, rump!

Wat se enkelt!
Wat he schrenkelt!
Wat hölt sic̄ dat wiß un mog!
Em to nicht se,
Gradut kicht he,
Gradut in eer brunes Og!
Rumpheididel, rumpheididel, rump, rump, rump!

Klas Klasen sin Klas.

So hett min oll Großvader pleggت,
Wat so de olle Klas —
So, säd min Vader, so wier't rech!
Den ollen Klasen sin Klas ---
Un so möt't ümmer bliwen! seggt
Den ollen Klas Klasen sin Klas:

So strakt Großvader sine Fru,
Wat so de olle Klas —
So heel sin Moder leef untru
Min Vader, Klasen sin Klas —
Un just so mak ic̄t na em nu,
Den ollen Klas Klasen sin Klas.

So läd ees up de hoge Rant
Sin Schillings de olle Klas —
Un upschicht' sülwern Rand bi Rand
Min Vader, Klasen sin Klas —
Un Lukedurs wäggt in sin' Hand
Den ollen Klas Klasen sin Klas.

So snof Grofvader sick de Snut,
Wat so de olle Klas —
Min Vader halt' keen Snusfdök rut,
Den ollen Klasen sin Klas —
Un ic̄ kam mit de Finger ut,
Den ollen Klas Klasen sin Klas.

So hett min oll Grofvader pleggt,
Wat so de olle Klas —
So süd min Vader, so wier't recht!
Den ollen Klasen sin Klas —
Un so möt' ümmer bliwen! jeggt
Den ollen Klas Klasen sin Klas.

Tweespral.

Gung ic̄ an de Gordēnprt
'S Abends rein tofällig,
Stunn der Krischan all un lurt,
Schint' de Mand so hellig.

Gung ic̄ em denn sacht vörbi,
Säd he: 'N Abend, Wiſſing! —
Jedes Mal verfiert' ic̄ mi
Un krischt' up ganz liſing.

Säd he, wat he all so däg
Hädd hier lurt un stännert,
Säd ic̄, wer em as 'ne Zäg
An den Tun hädd bänner?

Säd he, dat he na un wit
Mi jüſt hädd am leewsten,
Säd ic̄, grad von deese Sit
Leet ſin Näs' am scheewsten.

Säd he, üm een godes Wurt
Geew he glicks ſin Lewen,
Säd ic̄, wat he för de Purt
Förlich Pacht würd gewen.

Sprung he ävern Tun so fix,
Kreeg he mi to faten,
He sad nicks, un ick sad nicks:
Was de Mund verflaten.

Seedau^l.

1. Lütt Jöching.

Lütt Jöching sitt an't Water
Dor up de höltern Brü,
Richt na de Fisch, de zwemmen
Herwarts un wedder torü.

Dor süt he in dat Water
'Nen lütten leeven Jung,
Den üm de Stirn dat Flashhor
Un üm de Uren hung.

He nickköppt in dat Water,
De in dat Water ol;
He knippt hellsch mit de Ogen,
Un de plinkt jüst so klot.

Lütt Jöching splart de Finger
Und spaddelt mit de Been,
De Jöching in dat Water
De rögt fir Hand un Teen.

Lütt Jöching ward dat äwer,
He spigt ees sachten ut:
De Anne ward fininschen
Un treckt so mit de Snut.

Lütt Jöching kann't nich lid'en,
Dat de em Mierkens malt,
He röppt: Din Gesichtersniden
Dat ward di bald utstaakt!

Platsch! flüggt een Steen in't Water
Un spöltert Jöching natt —
Weg is de Anne, un Jöching
De draugt: Wust mi noch wat?!

2. Ut de Welt.

In hal ic̄ nu de Remen
Un legg se langs de Burd,
De Bot drifft up un dalen
So sachten wider furt.

Ic̄ äwer up de Hölder
Ligg in de Läng verdwäss,
Un Seel un Dg fünd uprecht,
Is Arm un Hand ok̄ laß.

De Welt liggt wit na tensit,
Hier bün ic̄ ganz alleen,
Un wat dor racht un rastert,
Hier is nicks von to seen.

Alläwerall is Freden,
Alläwerall is Ro,
Un Wind und Water weigen
Mi moge Kölung to.

Kif, wur de witten Schäpings
An 'n Häwen schämern stan,
As wull mit en as Sleuer
'Ne Brut tom Altor gan.

Un sider trecken Smullen,
Väl Köpp mit sülwern Bort,
Wer weet, wur de her kamen?
Wer weet, wurhen eer fort?

Dor achter blagt de Häwen
So rüming, deep un rund,
Ich sit un sit un kam nich
Bet up den deepsten Grund.

Un witte Möwen weegen
Sick in dit sümig Meer,
Un blänkern Fisch, de wannern
In't Water hen un her.

Alläverall is Lewen,
Alläverall is Licht,
Un Wind und Water weigen
Mi frisch in dat Gesicht.

Ok in mi ward lebennig,
De Bost bört sick so deep,
Un wedder krüppt na haben,
Wat man 'ne Tid lang sleep.

Un lute eische Drömels
De scheeten in dat Blod,
Von Minschen-Don un Driwen,
Von Starwen, Strit un Not.

De Swülten spinnen schummrig
Uem de Sünn 'nen dichten Haw,
De Möw grippet ut dat Water
'Nen Fisch mit blödig Klaw.

De Bürgen klätern schurig,
De Wind hult groff Musik —
Mi früstert: wur de Minsch is,
Is of de Welt toglit.

Alläwerall Unräden,
Alläwerall keen Ro:
Icf sat de Nemen un roder
De Welt man wedder to.

3. Suse leewe bruse.

Un de Beeg.

Un suse leewe bruse
Wat bullert de Wind,
Un suse leewe bruse
Wur söt flöppt dat Kind.

Un suse leewe bruse
Wur ruhig em't lett —
Sin Badder up't Water
Fängt Fisch in sin Nett.

Un suse leewe bruse
Wur weegt dat Gestell —
Sin Badder up't Water,
Den schockelt de Well.

Un suse leewe bruse
Wur püstert et facht —
Sin Badder up't Water
Up den Storm hett Acht.

Un suse leewe bruse
Wur raugt et aan Not —
Sin Badder up't Water
Swemmt äwer den Dod.

Un suse leewe bruse
Bur lacht et, dat Kind —
Ah Gott in den Himmel,
Wat knallt dor der Wind!

Un de Bor.

Sin Badder dor liggt he
Mit Seedank in't Hor,
Un suse leewe bruse
Singt 't Kind an de Bor.

Sin Badder wur raugt he
So reindodenstill,
Dat Kind fött de Bor an
Un weegen em will.

Sin Badder swiggt ümmer
So deep as dat Graff,
Dat Kind hölt de Flecken
Von de Stiern em af.

Sin Badder keen Spälken
Furtan mit em makt,
Dat Kind mit sin Häntings
De Backen em strakt.

Sin' Badder, wur kolt dor
Un' stif he sick recht,
Dat Kind het sin Döking
Fix äwer em decht.

Kif Mudding! dat Kind lis'
Sin' Mudder don röppt:
Kif, füse leewe bruse,
Wat Badding schön slöppt!

Regelleed.

De Nägen stan, de Van is fri,
De Welt liggt för di apen,
Wäg' nich to lang, süs smütst vörbi,
För di tellt, wat du drapen:

De Kugel plumpst un' kullert
Dat Brett dat summst un' bullert
Wat liggt, dat liggt,
De Jung de schriggt:
Pudel!

Een Mal is keen! Wat kann't verstan,
Wur of de Annern grinen,
Dat tweet' Mal ward't all bäter gan,
Will't irst Mal of nich schinen:
De Kugel plumpst und fullert,
Dat Brett dat summst un bullert,
Wat liggt, dat liggt,
De Jung de schriggt:
Hett 'n beluert!

Süh dor! nu hest du fülvien seen,
Dat du all Eenen drapen —
Holl noch ees hen, wat nich de Een
Of mücht den Annern rapen!
De Kugel plumpst un fullert,
Dat Brett dat summst un bullert,
Wat liggt, dat liggt,
De Jung de schriggt:
Klüt un Backbeeren!

Ga nich to iwig in't Geschirr
Un möt nich sonen Haken,
Holl irst de Strat grad in de Midd,
As anner Lüd et maken:

De Kugel plumpst un fullert,
Dat Brett dat summst un bullert,
Wat liggt, dat liggt,
De Jung de schriggt:
Hart ut den Liw!

Dat was to pil! Ees höger smit
De Kugel langs hendalen,
Dat Du de Eck schrapst von de Sit,
Denn warfst bet mier noch halen!

De Kugel plumpst un fullert,
Dat Brett dat summst un bullert,
Wat liggt, dat liggt,
De Jung de schriggt:
Vier simpel!

Man nich jo dreigen! Ümmer pric
De Eck in't Og man faten!

Hest du de säfer, denn ward sic
Dat Awrig halen laten:

De Kugel plumpst und fullert,
Dat Brett dat summst un bullert,
Wat liggt, dat liggt,
De Jung de schriggt:
Fif Eck!

Utländsch Mat.

Ist' Al.

Puh! ward mi noch de Knaken rein verdreigen,
So krüpen in de utländsch enge Wrack!
Hal ic ees ut, denn gifft et gliks 'nen Knack,
Un hölt dat, mücht ic lud för Knipen freigen.

Jedoch wat schad'l! wat ritt, dat lett sic neigen
Mit duuwelt Twiern, de stoppt jo jeden Sack,
Un ficht dat Hemd rut, smet ic't to mit Black,
Denn süt dat Keener: Alls is heel un reigen.

Nu hupp! noch ees, denn is he up den Lif! —
Knapp äwern Buł um in de Armen stif!
Un vör, wur dämlich! felt jo't Stück in't Mittel?

So lam geet' as ne höltern Popp up Drat,
Dat holl een Anner ut — dor plätzt de Mat!
Furt mit de Wrack, giff mi den ollen Kittel!

Tweel' Äl.

Doch ne! wurüm süss't Een nich ees versöken?
Steet mi dat of pußlistig to Gesicht,
Kam ic̄ bi lütten doch all in de Richt,
Un wer 'ne Sak will helpen, möt se röken.

Nu paßt mal up, wur ic̄ stats deesen böken
Holtknüppel swapp 'nen Kurstock ran̄k un licht,
Treck Lack scho an, wur of de Lüdurn schriggt,
Un ga as bunte Ul bi Daglicht spöken.

Kann't losgan? hä? — „Sall gradern Schick
irft kriegen?
Pomad' insmeren? Rük na Stall un Bleß?
Sall jo nich up de blanken Stäwel spigen?

Nich dränen von de Pierd, von Start un Bleß?
Un wur ic̄ sprät, nich as een Rambaz schrigen?” —
Na bong! man los! — „An eer“ is de Addreß:

Drüdd' Äl.

Hest du all ees nabi seen, min lütt Söting,
Wur sin to högten stiggt de Blom eer Stäl,
Un wur de Sünn malt Bläder blag un gäl,
Wildem dat Natt süggt unnerirdsch dat Fötting?

Un sik ees, wur Din Ammi mit sin Bötting
Di ansnurrt un nich nalett mit sin Späl,
Bet du em von din' eegen Mund so väl
Giffst, as he mag; wur smecht em dat so göting!

Süh! jüst so lew ic̄ man von di alleen!
Du bist min Sünn: ut't Hart leest du mi teen
Dat Blod un gaffst mi Farw un Licht un Lewen.

Sall äwer bliwen ic̄ so frisch un rot,
Denn bruk ic̄ of as Ammi: norhaft Brod
Un Honnig up! — Wist mi 'nen Söten gewen?

Viert' Äl.

Warräftig! dat hädd gan! Ich möd mi lawen,
Un wer mi tohürt, smuselt ganz vergnögt,
Wur leeflich de oll Knav in Rimels swögt,
Un wur he forsch de uptünt Mär lett drawen.

Nog is't nu, äwernog! To lang as Slawen
Heff ich mi unner't utländsch Knipholt bögt.
Weg mit den Plunner all, dat fri sick rögt
De Lif und Arm un Been un Kopp un Gauen.

Nu kumm, Wittfot! Hest mi all lang antäken
So schulſchen von de Sit, as wir icf mallig,
Dat icf mi utfleed as 'nen bunten Klas.

Du büſt keen Ammi, un icf blar keen Mäken
Mit Mierkens an so honnigsöt un dwallig.
Kumm mit up't Feld! Dat was jo Alls man Spaß!

Harre wat 'nen Hot!

Harre wat 'nen Hot!
De Hot is god!
Den kann Een jo as Schosteen meeden
Un soll woll up den Towaž Kleeden —
Wur ganz gefärlich grot,
De stött den Herrgott dod!
Ja, wat 'nen Hot!
Ne, sonen Hot!

Harre wat 'nen Hot!
De Hot is god!
Den heft woll an de Wand irst smäten
Un denn 'ne Tid lang up em sätten —
Wur ganz gefärlich lütt
Un utsweept as 'ne Bütt!
Ja, wat 'nen Hot!
Ne, sonen Hot!

Harre wat 'nen Hot!
De Hot is god!
De is bi Sünnenschin un Regen
Gif god as Schirm aan Stäl to drägen —

Wur ganz gefärlich breet
He na de Siden steet!
Ja, wat 'nen Hot!
Ne, sonen Hot!

Harre wat 'nen Hot!
De Hot is god!
So schrigen s' ümmer up de Straten
Een mag ot noch so nimodsch laten —
Dor schrig ic leewer mit
Un rop bi jeden Schritt
Schokschwerenot
Awer jeden Hot!

Harre wat 'nen Hot!
De Hot is god!
De hett jo eene Kremp herümmer,
Un baben ward he höger ümmer —
Wur ganz gefärlich rund
Un witt un swart un bunt!
Ja, wat 'nen Hot!
Ne sonen Hot!
Harre wat 'nen Hot!

De billig Mann ut Prenzlow.

Ümmer ran, ümmer ran,
Hier is de billig Mann!
Hier is he, de kumplett hett
Alls wat den Mänschen nett lett:
Snuffdöker, rot nu grön melirt,
Pijäckers, grot un lütt karrirt,
Sülwern Räden, Kleederbösten,
Tobackspipen, wullne Westen!
Is jo man min eegen Schaden —
Keener ward den Kop vermaaden,
Köfft nich mier so billig, billig!

Hand von de Biller, min Jung! Hier ward nicks
nich aufsat't, as för bor Geld. Wat de fort' Pip
köft' mit de gröne Troddel? Na, de würd mit di
rich väl Staat achtern Tun maken! 'Nen Daler
un 'nen ollen Hot kost' se! Ga na Hus, min
Jung un sett di achter den Aben, dat du achter de
Uren ißt een bätzen dröger warst. Un wenn din
Mudding di die Büxen nich mier von achter tofnöpt,
denn kummi ees wedder vör, denn lett sick wider
äwer de Sak spräken! —

Ümmer ran, ümmer ran!
Hier is de billig Mann:
Hier is he de kumplett hett
Als wat den Minschen nett lett!
Son' Uren, de aan Upteen stan,
Horwichs, dat ut de Hor nich gan,
Fine Döker, dralle Hosen,
Leddern Hanschen, gollne Dosen!
Is jo man min eegen Schaden —
Keener ward den Kop verschmaden,
Röfft nich mier so billig, billig!

Na, min' lütte Dirn, do man nich so verschamt!
Ich weet jo doch, wur du de Ogen na smittst!
Süh, dit fine rode Halsdok is eegenswars för di
mäkt; dat passt sicf to din Flashor jüstement so,
as din rode Lippen up den hellschintigen Snurrbort
von den Herrn Saldaten bineben di, de di ümmer
so von de Sit ankicht un giern finen ganzen Dag-
lon dorför gewen würd, wildem ich di dat Dok för
twee Sülvergröschen sös Penning lat. Is warrastig
rein för ümsüs verschentl, äwer wat deet Eener nich
jon' lütt smucke Diern to Leew! —

Ümmer ran, ümmer ran!
Hier is de billig Mann:

Hier is he, de kumplett hett
Alls wat den Minschen nett lett:
Bumlocken na den nigsten Schif,
Geldbüdels jäker in de Ficf,
Bunte Klotten mit 'ne Troddel,
Filzhöd mit un aane Zoddel!
Is jo man min eegen Schaden —
Keener ward den Kop vermaden,
Köfft nich mier so billig, billig!

Dag of, Herr Schult von Nigendörp, of ees
'nen beten in de Stadt? O, ik weet of, wat sick
för son groten Herrn schift! Kiken Se ees deesen
Stock mit den echt sülwern Knop! Watting, dat
wier so wat för den Herrn Schulten?! Wur de
Nachtwächter 'ne Peef heet, möt de Herr Schult
jo woll of 'nen Schulstenstock drägen, dat Een em
all von widen worschugen kann un de Müz to
rechter Eid afnimmt. Son oll kann, as de Herr
Schult is, hett dat Pree un krigt Alls por Grö-
schen billiger.

Ümmer ran, ümmer ran,
Hier is de billig Mann:
Hier is he, de kumplett hett
Alls wat den Minschen nett lett:

För Rükels heff ic Ossemarf,
För Schinn is deese knäkern Harf,
Denn noch Brillen, Näsentrivers,
Kämm un grise Hor-Utzipers!
Is jo man min eegen Schaden —
Keener ward den Kop versmaden,
Köfft nich mier so billig, billig!

Kif, Badding, son staatsche Brill würd di god laten, as de Ogenklappen 'ne uptuint Mär! In de Joren, as du sowat büst, mörn de Welt duuwelt seen, will Eenen süs Allens all to eenfac un ornär schinen ward. Is twors man Finsterglas, aber rennlich un aan dat Eenen de Ogen äwergan, wenu he gor to nipp up anne Lüd eer Saken kicht. Wer de Klokhheit binnien hett, as du, möt se ok up de Näs' drägen, süs glöwt dor keen Minsch nich an. Brillen verköpen deet männig een, äwer bi mi krigst du se so billig as narens nich.

Ümmer ran, ümmer ran,
Hier is de billig Mann!
Hier is he de kumplett hett
Als wat den Minschen nett lett:
För alle Lüd, wat jung wat olt,
För jede Forstd, warm un kolt,

Wat buten god is un wat binnen,
Is Alls bi mi kumplett to finnen!
Is jo man min eegen Schaden —
Keener ward den Kop versmaden
Köfft nich mier so billig, billig!

An Fr. R.

Lat Anne man trecken 'ne vörnäm' Flunsch un
öckern, wat du för een Mann büst:
Hier häddst du ees Bodder to wenig spendirt, un
wat dor noch Solt in de Pann müßt,
Un hier wier et anbrennt, un dor nonnich gor, nu
smeckt dat ees bäter, nu flichter:
Süs äwer im Ganzen, dor wier't ganz nett, du
wierst jo am En'n noch een Dichter!
Pottkakers sünd dat un gefärliche Lüd, un dörwen
mindag of nich frigen,
Süs öckern se grad so bi Braden un Supp, wur
jichens 'ne Fru se ees kriegen.
Lat dese man snacken! Ich weet, wat icf weet un
will di dat furzens verraden!
Süh, kit, as icf meen — un icf meen jo man so —
un du dörwst mi dat Wurt nich versmaden:

Een Meister hüst von de üpperst Kaliür: Schol-
meister, as't narens nich gewen,
Un wen sine Gören so inslan don, in't Loff ward
säker de schräwen.

Dor was ees 'nen Jung, un de Jung was 'nen
Jung, if segg di, dor fast du ees söken,
Bet wedder du findst sonen Jung as he was! grad
as unse Eeken un Böken,
So dägen un drall, un so stremplich un stark, von
Kraft un von Knaken umbänning,
Un week sin Gemöd as de Widen eer Rod, sin
Ogen so blag un verstännig.
So wuß he denn up, as de Gören so don, in Pleg'
un bedräpliche Worung,
Bet Mudding em liert', wur he gan jül un stan
un em wißt na eere Erforung;
Vertellt' em of Löschens von Riesen un Twarg' to
hüren so gruglich un nütlich;
Nipp horkt' he dor to, fast glöwt' he doran un sach
je mit Ogen of dütlich.
Nu spält' he mit Twarg' up Auwers un Weg' un
hürt' of de Riesen sicf kiven,
Wenn Dunner un Weder baßpultern un Storm de
Swülken lett her vör sicf driiven.

Doch 's Abends in Schummern denn läd he den
Kopp in Mudding eer leeflichen Schot hen
Un folgt' sine Händ', um sin kindliches Hart dat
wurd em so wit un so grot denn:
Dor hürt' he, wat want in den Häwen so hoch, wit
äwer de Sünn un de Mäning,
De Herrgott, de Diere un Minschen erhölt, und wat
he dat eenzige Säning
Hädd schickt in de Welt, üm Weedag un Leed un
Süken un Äwel to stillen,
Un wider nicks fördert, as dat Jedereen befolgt
sinen hilligen Willen.
Sin Hart gung äwer, dat Münting dorto, wat he
hürt', na wull he't of bädien:
Wur Christ as de Heiland herümtagen wier, de
Minschen to bringen den Fräden,
Dat Herrgottskind, as een König un Fürst, de
Jüngers as stribhore Sellen,
Een Rik to erüppern, wat nich von de Welt, wur
Leew un Gehursam man gellen.
Un wer em denn tohürt', wunnert' sic! grot, wur
verständig un äwer sin Ioren
Dat Müling em gung un na Kinner eer Ort he
de Sak kunn iwig verloren.

Nu möst du nich glöwen, dat he man alleen würd
fram sin un gottselig häden!

As richtigen Jung dor ströpt' he herüm, nich lang
hett to Hus em dat läden.

Twors leep he nich mier lütt Unnerirdsch' na —
sin' Seel bewort' he för Schaden

Un heel hento man för Dümwelstüg sin' vörriegen
Spälfammeraden —

In Busch un in Gorden, up Wischen un Dreesch
dor hädelt he möglich herümmer,

Wur Bägel eer Nest un den Bu man een Diert
sich anläd, wußt' he all ümmer.

Un Reinken den Voß un Matten den Has un
de Kreig un den Daß un den Boren

De liert' he all kennen, as wieren't sin Fründ un
gode Bekannten sit Joren. —

Ut läd he mit ees in 'ne mögliche Breed, dor
swullen em Knafen un Gleeder:

To fort was de Büx un de Stäwel to lütt, em
seeten to drangen de Kleeder,

Un Äten un Drinken dat was't häten Best — Gen
kennt jo de kalwernen Tiden,

Wur't Börnen de Hauptsaß, Lieren dat Lezt', un
de Voß, nich de Brägen sich widen —

Langs leeg he hendal up de Wroß' untern Bom
 un leet von de Sünn sick bebraden,
Jung äwer Gen au em to brüden up Truſt, de be-
 ſach up ſtunds finen Schaden.
So wurd he 'nen Fläz un 'ne dielräwſch Hüt;
 blots männigmal kunn he noch hulen:
Gung't hen na de Schol, denn kamm em 'ne Tran'
 in dat Dg, un he gung leewer ſchulen
Mit'n Knecht up dat Feld to regieren den Plog
 un Kurn un Kleewer to ſeigen;
Un kamm denn de Ost, makt' Keener em't na, de
 Swatt jo ſchier hen to meigen.
Man blots in de Schol, in de Schol, minje! dor
 wurd hei ſin Dag' nich wat klöker,
Dor ſatt he de üpperſt von unntento tellt, de wurd
 he nich äwer: de Böker.
Un wat he man wußt, vör was et em ſeggt, un
 wat he man ſchreef, nich ſin eegen.
So gung em dat ſlimmer un ſlimmer allſtundſ:
 he verſtunn jo of gor nich to leegen.
„Ne, säd don de Badder, ſo geet dat nich mier!
 ſo geet dat nich! säd of de Moder,
„De Jung deet nich god, ſo lang he to Hus, hier
 geet he to neerig in't Foder.

„Wi schicken em furt's in de Stadt, dor soll mit
de Tid he woll anners sick nămen,

„Süt he man irst, wur de Annern so don, ward he
sick of bättern un schämen.“

Un as em nu insegent hadd un vermant de Paster,
de oll' Buggenhagen —

„Ne Bibel of kreeg he bi schenkt un versprok in
de Ort nu bäter to slagen —

Dor kamm he of richtig hen up grot Schol un
liert latinsche Wukabel.

Swor gung em dat in: sin Däz was to dick un
gor to verwossen de Snavel.

Durt' äwer nich lang, dor haugt' he sick dörch un
steeg so bi lütten of höger.

So höger he kamm, dest'e mier of wurd he gelierter
un stiwer un dröger.

Ja hett he nich Vers' maft, Gott erbarm! as wier
he sülßt so een Meister,

As don vör duzend von Joren latinsch ees lang —
fort schoten Koppheister?

Nu danzt' he nich blots up gedüllig Papier, ne, of
up bonerte Balen,

Liert' rechtsch hen un linksch hen jo smiten de Been'
as 'nen Bor up gläugende Ralen.

So kiert' he „gebildt“ to Mudding torü; de wußt'
sich vör Freud nich to saten,
Rund rümmer em gung se: von Back un von Buf,
wur staatsch nich deed em dat laten! —
O jeja! un don? wat deed nu de Jung? icf schimp
mi bina dat to schriwen —
Segg Christjan to Schäning! een Schäning is he,
ward Schäning sin Lewdag of bliwen —
Dor sleek de Student dwas äwer den Hof grad-
wegs in den Swinstall un Pierstall
Un klopp't dor den Voß up de glattrunne Back un
kef, wat de Rütschers nu mier all,
Gaff Jochen de Hand, beed Stin' goden Dag un
frog of un leet sich vertellen,
Wat upris't wier in de Stadt dat Kurn un de
Rapp up Städen kunn gellen.
Dat was noch 'nen Snack! — Wat! dacht he bi
sich, wat geet mi de anne oll Kram an,
Dor sitt Gen un sitt, ward klöker as Klof un am
Enn dor krumm bi un lam man. —
Hen gung he un wusch sich de Ogen ees ut: in
'nen Quicborn duft' he hendalen,
Af spölt' he den Stoff, un de Welt sach ut so bunt
un so grelling tom Malen,

Jüst as he noch lütt, un dat Hemd achter ut un't
Hart em noch keek ut de Ogen:
Dor was jo dat Hus mit dat Strodaak up, wur
de Swälken in bugten un slogen,
De Katt up dat Sims un de Hund an de Käd,
un kik ees! de Göf' un de Ganten,
De Sünn un de Mäning, de Vom un de Blom,
dat wieren jo olle Bekannten!
Wat fisselt' de Regen, wat bullert' de Mäl, wat
korfunkelten 's Abends de Stiernings,
Un blanker noch schint' em dat Og un de Mund
von de langflashorigen Diernings.
Dor kammst Du noch grad to de richtigen Tid un
kreegst em, oll Fründ! bi den Kragen:
„Wat! rut ut den Hus! Son Drömer de möt jo
de Welt üm de Uren sick slagen.
Kumm du man tó mi in de Vier, min Sän, ic
will di de Minschen ees wisen,
Wat all för snurrige Kostgängers don an de Herr-
gottstafel hier spisen.“
Un Wurt hest du to hollen: up is nu wakt, un
kunn he vördem nich wat reden,
Nu pludert' he ut, wat he jichens man sach, wat
de Minschen all dachten un säden.

Wur seet em achter de Uren de Schelm, vertelst'
he sin' Läuschen un Rimeis!
Lud trischten vür luter Vergnögen de Lud un kreegen
vör Lachen de Swimels.
Un wißt' he mitunner de Tranen sick af, glik mit
müßt Jedereen weenen.
So kamm denn nu of sine Stromtid ran —
dees' Krankheit verschont jo nich Enen —
Herrje wat makt' he sin' Landslud na, as se wieren,
verstännig un däsig;
„Na daß du Nas' ins Gesicht behältst!“ reep dor-
bi sülfst Uncle Bräsig.
Een sach dat mit Ogen: Dat's nülich passirt, dit
pleggt jo de Nauer, un du dat!
Dat lewt un geschüt all' Dag up't Frisch, un wier't
noch nich, lewt et as nu wat,
Wildem dat du't hürst; un wist Du of nich, dat
helpt nich, du möst et man glören.
Gramm kannst em nich sin: wer argern sick wull,
dor ätscht he un schrapft em noch Köwen.

Süh, dit was et, Fründ! wat icke eegentlich meent':
as Päd' heft Du em ertagen,
Dat he jetzt orig tom Börjchin bröcht', wat he all
mit de Muddermelf sagen.

Wat helpt et, wenn Gen in den Sinn wat hett un
ward ümmer stiller un blöder?
Du gaffst em den Schick, dat seen he sick lett un
hüren nu tüschen sin Bröder. —
Nu lew mi recht woll un nu grüß Dine Fru un
kunni of ees her to uns nedder,
Man vörlopig schick mi Din Päding ees to: hast
seen, ic schick Di em wedder!

Muschüken.

Muschüken hüren twee tosam;
De Bäcker backt, du halst se;
Dat icc up mine Kosten kam:
Icc schriw un du betalst se.

Sünd se hart un gnapprig,
Stipp se in din eegen Seel:
Warden week un slapprig,
Sluctst mit eenen Happs se heel.

De Windmäl hett vier Flüchten —
Wat de bedüden müchten?
Dat is de Lust, de Schülligkeit,
De Not un Lewens Bülligkeit:
Weigt de Leew as Wind dormang,
Rümmt de Mäl in vullen Gang.

Irst lacht so glatting dat Gesicht!
Pack jögt sick!
Geswülf up na de Heurat stiggt:
Pack verklägt sick!
Ok Hagel dal de Häwen spiggt:
Pack slögt sick!
Bet tüdert Beid de Öllergicht:
Pack verdrögzt sick!

De Kör hett een Been vör, twee Arm' na achter:
Holl fast, wat din all is, ga vörwarts sachter.

Tweebachs.

Wur En sin Geld nich talt as Lierjung,
Kriggt na sin Släg'!
Wen't Rümen in sin Hus nich schier klung,
Den ut mit feg!
Wur En bi't Angeln nich 'ne Spier fung,
Den brüd man däg!
Wur En na Wäldag nich sin' Gier dwung,
Bimm an as Zäg!
Wur En sin Leed nich ees bi't Bier fung,
Ga ut den Weg'!
Wur En up Anseen nich un Ir drung,
Respekt nich heg!
Wur grad den Strich na En nich mier gung,
In't Bedd man dräg!
Wur En sin Hart an Hunnen un Pier hung,
As mallig pleg!
De fratsch för sick bi Hochtidsfier slung,
As Bierborg wäg!
Wur höger En, as he sülwst wier, sprung,
Den rüm de Steg'!

Suurrerleeder.

Un so ga ic^t mit den Ranzen
Ut un in de Kier,
Un so sök ic^t af den ganzen
Dag lang min Revier.

Hüt gift dat 'ne Hochtid rümmer,
Morgen Kindelbier,
Un so sorgt de Herrgott ümmer
Oft för mi 'ne Spier.

Dat sünd all min Unnerdanen
Katenmann un Bur,
Wat de Graf in't Sloß deet wanen
Un de Herr Pastur.

Jeder mütt sin' Afgaw drägen
Tins' un Tidengeld,
Un ic^t wünsch' en Gottes Segen
All up deese Welt.

Ja, wat sullen se woll maken,
Keem ic^t ees nich mier?
Bur de oll Klas Abenstaken
Up de Welt nich wier?

Welker eet de harten Kästen,
De oll Snäden Brot?
Na sur Bier, wen würd noch dösten,
Paßt de olle Hot?

Wer trücf an de aflegg't Kleeder,
Wer sleep in de Schün?
Wer bed't all de schönen Leeder,
Wer paßt up de Tün?

Arm un Rick deet Gott erhollen,
He makt dumm un klok:
Sall de leewe Gott mi ollen
Snurrer höden of.

~~~~~

Dat Stücksch'ne Brot
Dat lon' juch Gott,
Un füll't of wat to drinken gewen,
Ward juch dat dräwen duwelt schräwen! —
Amen!

In'n Krog to Kandelin
Hug! is et mal fin:
Dor freigen de Lumpen,
Dor weigen de Slumpen,
Dor schämert de Nat,
Ne, is dat 'nen Staat!

Wat äwrig to väl,
Dat flüttt dörch de Käl,
Wat snurrt is up Forten,
Dat föllt dörch de Korten:
Dor Speck ees 'nen Happs,
Rund rüm geet de Snapps.

Süs krumm as 'nen Hund,
Hüt bün icf gefund;
Dor danzt de lam' Balzer
'Nen Schottcher un Walzer,
Jung ward de oll' Trin',
Dörch't Brett licht nu Stin'.

Wer nobel hier deet,
Een Lusangel heet,
Heel Tüg un rein Lü nen
Is hier nich to finnen:
Man ganz is de Sack:
Dat is jo uns' Fack!

Rinner sünd een Gottesegen,
Christus will se sulffsten plegen,
Seggt: Was ihr den Kleinsten thut,
Kommt hernachers euch zu gut.
Nu bedenk mi armen Stacker,
Dat's de rechte Freudenacker:
Wat ji mi tokamen lat't,
Dat löppt up as Himmelsaat! — Amen!

Heff den ganzen Dag nicks äten,
Hart de Minschen, hart min Brot,
In de Wälbag se vergäten
Licht den Armen un fine Not.

Gott hett äwer eer Verdeenien
So väl Godes an en dan:
Will man wünschen, dat et Keenen
Ees na sin Verdeenst ward gan.

Künnen süs den Sack of drägen,
Olt un krumm un splitterarm:
Kolt de Minschen, natt de Regen —
Wur mi früst'! ach Gott erbarm!

Jungmann un jung' Fru soll lewen,
Als leew Gott en Dag' will gewen,
Kinner väl un Hus un Hoff,
Fräden of un Fer un Loff.
Wünsch ic̄ man, dat s' sick na dissen
Of in'n Himmel nich ees missen! —
Amen!

Langs ligg ic̄ up den Buckel
Up Gotts Ird achtern Tun,
De Welt is hüt so lustig,
Un ic̄ bün goder Tun.

Is of min Büdel leddig
Un mine Kost man schrag:
De Sünn schint mi wat Warmes
In min' inschrumpelt' Mag'.

Gäl Göſ' de pipen: Bidd di!
Jo Snurrers sünd't as ic̄
Un laten ruhig sorgen
Den leewen Gott för sic̄.

De Sommermäten trecken
Lij' äwer Wisch und Feld:
Un ic̄ dörchwanner wedder
De wide, wide Welt.

Is in den Hus' hier eene Lij,
Denn beed ic̄ Fräd un Glück toglit:
De Eeen mütt starwen,
De Anne arwen:
Und wer den Armen gibt zur Zeit,
Verdient die ew'ge Seligkeit! — Amen!

Stält mi de Dod es in den Sac̄
Un dräggt mi in den Himmel rin,
Denn kam ic̄ unner Dack un Fack,
As ic̄ min Levdag west nich bünn.

Doch äwer ne! dat's nicks för mi
Un bün ic̄ nich von widen wiert:
Gen Feder kriggt den Platz dorbi;
Wur he mit Rechten hengehürt.

Dor beed ic^t Gott, w^ur he nich schüll
Un w^ur he mi leet gnädig vör:
He mücht mi laten up den Süll
Dicht bi de blanke Himmelsdör.

Dor hür ic^t hen, dor bleugt' Geschäft:
Dor tüt sin' Geldsick all von fiern
De in dor bi den Himmel treffst,
Un gifft dat Duuwelt' nier as giern.

Lewerrimels.

. . . . . As nu dat jung' Por ut de Kirch
torükamm, — was he nich mier Brügam, — un
rechth^c von em gung nu — un an em hung tru —
sin jung' Fru. — En folgten die upbaden Gäst, ---
wildem de tom Bradensfest — nich wieren mit la-
den west, — äwer to de Truung sick richtig hadden
infunnen, — duuweltschichtig bawen un unnen —
up de Gräver un neegersichtig in den Stig stunnen

— un äwer de Brut eer Kleed tuschelten — un wur't den Brügam leet, mustchelten, — un lud kafelten — un heemlich spektakelten, — as't so bi Hochtiden Mod is — un för son', de Afgunst liden, Mod is. — To Hus äwer grat'lierten Öllern un Bekannten — un Unkels un Tanten — un all de Verwandten — dat junge Vor in slaten Reeg — as jeder et to faten kreg: — dor plinsten de Fru-gens lidig nog Tranen — un de Mannslüd plinkten listig mit de Ögbranen, — dat de jung' Fru würd putterrot — un't eer as luter Blot — in de Backen rutershot. — Dor gaff dat deun een möglich Handdrücken, — een glant Bücken — un een langs de Wand-Rücken, — een gefärlich Mund-, Back- un Snutsmaz'en, — un een Rund- Vör- un Achterutkrazen, — een Gesummel un Gerummel, — een Gemummel een Gebrummel, — dat Keen sin eegen Wurt verstunn, — un Een nich trü un furt nich kunn. — Wil nu de Larm am dullsten was — un de Swarm am vollsten was, — säd de Hochtidsmoder, — wat de Gesellschaft nicks deed noder, — as een lütt bätten Middagsfoder: — twors müß't se sick vor dat, wat' geef schämen, — aber de Herrschaften müchten ees so verleef nemen. — Wur rögten sick don de Gäst fix, — as geef dat

wider as den Rest nicks, — un Jederen treeg sinen Schatz to faten, — um de Annern keenen finen Platz to laten, — un alltohop sick versammelten — un in de grot' Stuw rin dammelten — un mit de Stöl' rammelten, — bet Jeder mit sin' Been' unnerseet — un de Frugens eer nigst Wunnerkleed — was inknotscht as een Flunner breet, — un de god bi Kiv was, Sweet runnerleet. —

De Herr Paster hadd sinen Wunsch an de Brut dan, — de Inladung utslan — un was bald rutgan, — wildem he äwer 'ne Predigt denken wull, — de am Sünndaß, wur ees wedder de Bänken vull, — Keenen wat schenken soll. — Dor was nu an den Herrn Paster sin' Städen — de Neegst an't Beden — un an't Utbringen von Reden — de Köster, Herr Vierer Kantschaf, — de hadd sick 'nen Zuk hägt as 'ne Landbak — un ne Näß, dägt as 'ne Handspatk, — den dat Reden man so furtflot, — un de, wur he anbröchl' sin Wurt grot, — man lurt' blot. — Da wurd mit ees gottseelig un fram seen — un sin Lippen andeelig tosamteen, — indem dat sin' Ulenogen — ävern Disch schulen flogen, — wat dat hüt möglicherwif' — geef von häglicher Spis', — un wat sin Gebett man full fleeten lütt — för Bokweetengrütt, — oder wat

för Braden und Schwetschen — he süss 'nen origen
Fladen utquetschen — („Denn, säd he, as de Mensch
ett, — möt wesen of sin Gebett, — dat wier jo
'ne Sünd, wur't nich na väl lett, — wur ick dor
in Ümständ' mine Käl sett!“) — Un as so sin Og
rund leckert', — andächtig so sin Mund mecfert';

Du leewer Gott, wi bidden bi,
Wes hüt mang uns hier midden bi:
Den Häft lat grot un zort sin,
Un Bodder nich an sport sin!
Süss dicker Ris
As Vickerßpif'
Of gliferwij'
Uns hüt noch Tung und Mag' erfreugen,
Lat of nog Zucker äwerstreugen!
Wer't gröttst Stück hett von'n Braden namen,
Den lat du nich to Schaden kamen,
Denn sünd wi woll beraden. — Amen!

Kum hadd he dat äwer't En'n bröcht, — as
Jeder of all mit sin' Hän'n söcht' — na Metzer
un Gavel, — wat to beeden den Snawel. — To-
ierst wurd vörbäten — een Köräten — un den
Apptit sin Spör mäten: — 'een Metz vull Reef'
up't Brod, — as 'ne Bullbees' so grot, — dorts
'ne Lag reinen Kurn, — dat de Mag' kunn utdur'n.

— De Töllers flapperten — de Gavels snappelten — un de Mezers schrappelten, — de Tänen hadden to kaugen un to gnapsen, — in't Bodderbrod to haugen un to hapsen, — dat de Snäd hadd dat Wurt verstoppt — un de Ned was de Purt verproppt, — as wenn Federeen mit Andacht — bi sich alleen doran dacht, — wat buten anslacht — noch bröd in de Pann sacht, — un wat' noch all geef tom Inhaken — tom Inpaken un Insacken, — tom Rümjnückern, — tom Rümpückern un Rümflückern, — den Bis sich volltoslan — un stis-dick uptostan, — de Tung söt nu basch to widen, — mit de Flasch to striden, — un de Tasch to widen, — üm't Äwrig rasch to Eiden — laten intogliden. —

So hadden se Alls all in Gedanken to Post namen — un wieren noch nich an de Kost kamen, — don wurd mit eenen Ruck up de Dör räten, — un dat smucß Börmäten — bröcht up 'ne Schöttel as 'nen Wagenrad — (icf segg ungelagen dat) — rinnerdragen wat, — dat de Köster, den de Happen in der Käl noch stäkt, — ward jappen as 'ne Pogg quält: „Dor 's de Häkt!“ — Bi den Kop bucken s' up, — un alltohop slucken s' up. — Feder sett sich grab — un in Verfat — un makt Gelat, — dat nig' Gericht to Liw to gan — un nich slicht'

fin' Kniw to ſlan. — „Kinnings, fäd don Ranthat,
— dat is jo een' bekannt Sak, — wer will mit-
daten an de Lewer, — de möt 'nen Rim versaten
as een Lewer — un em burren laten as een Kä-
wer, — ſus hett he't Nakken — un't Naslichen —
un kann, wat äwig blifft, napiken. — Plot dat
jung Vor is utnamen — un de Öllern dor na't
Herkamen, — äwer bi mi geet be Neeg' an, —
dat von de Lewer de wat kreg' man, — de mit
'nen Rim steeg ran, — de Annern äwer de Neeg'
man.“ — To diſſen Vörſlag geewen fe all den
Naslag — un to den Vördrag den Nadrag — un
nickköppten mit de Kopp — un gnidswöppten mit
den Zopp, — un läden dat Ur — up de Lur, —
wat nu wur — de Köſter et bröcht' in fin' Schur:

De Lewer is von'n Häkt un nich von
eenen Drier,

Dat icf up deſſe Hochtid bün, is mi 'ne grote Fer,
Geew't nadem ſwining Kindelbier,

Mi dat noch fo väl leewer wier.

Ratsch! hadd he't best' Stück mit eenen Mal rapt
— un platsch! up ſinen Töller dalschrap, — dat
de Gäſt fungen an ſick to beklagen, — de Köſter
hadd ſick wedder dat Best totagen — un dat Mierſt
zowagen — un de Gen' fäd tom Annern ganz

apenbor: — „Dat de Käster würd rapen dor —
un schrapen gor — un to sick trücf — dat beste
Stücf, — dat's son' oll' Geschicht — as sin voll
Gedicht, — wat man knart un nich klingt, — man
snart un nich singt — sick spart un nich springt;
— den Kreiger hett he all oft nog pleggt — un
de Eiger all oft nog leggt, — dat he drawt up
son Ort vierspännig — un makt sin Fort mierwen-
nig.“ — De Käster äwer hadd blot 'nen Mund
un keene Uren — as een Hund in sine Turen, —
de sick so lang as't durt, alleen vergnögt — un up
den Herrn sin Wurd keen Been nich rögt. — Dorna-
gung de Fisch wider — den Disch sider — un
kamm an Fru Käster Kantschakisch — de satt as
an 'ne Wand stakisch — un was mal glant snakisch
— as een Schruwstok upstuqt — un as een Huw-
stock uppuqt; — de smet de Ogen von baben dal
— un leet drawen mal:

De Lewer is von'n Hält un nich von'n
anner Diert:

Min Mann, Herr Lehrer Kantschak, is möglich
grot geliert.

Un wer dat Slott kann ane Slätel upmaken,
De kann je woll ut Kätel Supp kaken. —

Dat was nüdlich seggt — nu wees je dütlich

t'recht, — dat welker noch nich Bescheid von wüßt,
— Eeuen Leed don müßt. — Don sweegen ic
alltohop — hadde nicks to Kop — un slucten et
dal — un musten nich mal — un keeken man
up Buren Hawersack, — wat de sin Köstersch Na-
werpac — nich wüßt 'nen Schawernack. — De
funn nu woll mit den Plog ut, — äwer dit gung
em to hoch rut, — dat't Hart em an to hamern
fung — un Alls em vör de Ogen flamern gung, —
bet he sin Tung' to stamern twung:

Is de Lewer to brun,
Smit icf se achtern Tun.

„Dat's akrat son Höner Riem, — as wenn
up'n Hönerwiem — de Han de Ogen slütt — un
in de Feddern schütt — un grot un lütt —
go'n Morgen bütt!“ — So wurd de Bur utlacht,
— wat he sick hadd sur utdacht, — dat he den
Bewer freeg — un kum mier noch de Lewer seeg,
— un sick man een ganz lütt bätten — so wurd
mäten, — un zittrig de Schöttel wider gaff, —
as smiet dat Pierd den Rider af. — Dat was
em so in't Blot schaten, — dat de Soß was bi
den Stot flaten — un bina in Kawersch eeran Schot
gaten, — as dees' noch fix togreep, — dat nicks
bito leep — un de Luppen tokneep, — grad as

wull se Bolten scheeten, — de eer all up de Tung'
solten beeten. — Den Mund deed se breet trecken, —
as 'nen Heetwecken — un dit Leed seggen:
De Lever is von'n Hätt un nich von'n Auerhan:
De Bur gung achter de Jumfer stan:
„Jumfer, wull se mi nich beschämen,
Wull ich eer woll to min eegen nemen!“ —

H'm Bur, wur sur!
Schrumm, wur dumm!
Wull mi een Bur angan,
Gull mi dat stor anstan.

Don winkten se — un plinkten se, — un de
Gen säd tom Annern: — „De Naver kann man
widerwannern; — dat dit Durnkrut — ward 'ne
Bur'nbrut, — seigt Hawersack vergewis sin Kurn
ut. — Dat's Gen' von de Utgelierten — un de
Utstudierten — de de Frigers all vör de Dör
ruterkierten; — hett he of twee Spann Pierd, —
un is jöstig Morgen an Wiert — sin Ackerwesen, —
un is he süs bi de Wivver 'nen Racker wesen, —
kann he doch man as'n Stacker lesen — un mit
Brüch nich räken — un von Kalwer un Züch man
spräken, — wildem dat Köstermäten — hett de
Kloheit mit Läpel äten — un in Bangschon mit
Schäpel mäten.“ — As se sick so noch vertellten

— un zammrellten, — läd los de Döfcher Brett-nagel, — de bleugt' frischer as een Fettwagel, — un rasselprasselt', as wenn een Geswülf lett Hagel:

De Lewer is von'n Häkt un nich von eenen
Knüttstücken:

De hüt noch frigt, möt morgen all de Büx
flicken;

Will se dat äwer nich don,
Den segg icf ierst: min söles Hon!
Un maikt se denn nich fix,
Denn gifft dat äwer Wix!

Dat grölt' he ut den Büx rut, — as spölt'
Een 'ne Kruk ut — un bullert' as een Dunjan —
un kullert' as een Kunhan — un reep: „so mütt
de Truwel gan! — Dat's noch 'nen Huwesspan,
— de smitt de Frugens 'nen Loch, — dor grugen s'
sick doch — un schugen s' sick noch, — wur de
Mann ees upsteet — un upsleet — un de Mund
updeet. — Nich wor, Fru? — in mine Spor nu
— för du!“ — De äwer lacht em von de Sit
an — un fung facht mit de Tid an, — as dacht'
se: bit man:

De Lewer is von 'n Häkt un nich von 'ne
Knippschier:

Minen Mann den bänvert de Lipp sier,

Un wenn ich von Morrens to nich fründlich lach,
Den báwert se den ganzen Dag.

Don marracht' de Dícher — un lacht' áwer
den Wísher — un rästert' — un zästert', — dat
Alls knästert': — „Son' Fru maakt Staat as Kä-
dengold, — is ümmer prat as Wädenholt, — un
treu eer Rat as sädien Solt, — mit de ward man
mit Coverlat in Fräden olt! — Nu giff den Fisch
wider — den Dísch sider — an den Snider, —
wat disse letzter Hochtider — is nu für een Trog-
rider!“ — Wil nu de Annern rutpuß'ten — un
utpruß'ten -- un vör Lachen sich den Rück heelen
— un bina in de Rück feelen, — dacht' de Snider:
„man jo nich lumpen laten, — 'nen dägten Hum-
pen faten — un orig plumpen laten; - dat kümmert
mi paßmat!“ — Dor hadd he sin Waß prat —
un neigt' deesse Dwäsnat:

De Lever is von 'n Höft un nich von eene Ros':
Min Wif de het den Rock an, un icf heff an de Hos',
Un seggt de Mann wat, möt se swigen,
Süs fall se't Dunnerweder krigen.

Wat hadd he stor in de Vägel stan — un
was ierst kränsch in de Tägel gan! — Áwer bi
lütten hadd be sich schaniert — un prick versiert,
— as seet de Schick verkliert, — un sin' Bisasch' wurd

witt kälürt, — as hädd em sin' Käraßch' mallürt,
— un dat Dunnerweber meckert' man ganz lis', —
as stöckert' een arm' Sünnner quanzwij' — fine
Sünnenbicht — all Lüd to kunnen licht, — wat
fine Saken stünnen slicht. — Äwer de Annern
säden: „De versteet sicf up de Wiwer — un bedeet
sicf vör Iwer, — un weet to reden as een Schri-
wer; — dat's noch een Mann, — de't fann, —
dat süt man em glik an!“ — Dorbi keeken se up
Frä Nadelbüß, — wat up de eeren Acker of Ra-
del wüß, — un seegen nipp, — un sweegen wipp, — as
de läd de Feddern trus, — sett' Düs wedder Düs
— un fort' em in de Hor' as 'ne Fleddermus:

De Lewer is von'n Häkt un nich von eene
Schüssel:

Min Mann hett Slarpen an un ic heff Tüffel,
Un hal ic dormit ut, möt he na danzen,
Süs wücf em schön kuranzen.

Un as se nu wit uthalt', — as wenn se em
vör uttalt', — wat he hadd vörutpralt, — don
mußt' nich de Snider, — forsch duckt' sicf de Stri-
der — un buckt' sider, — dat he ut Gefor feem,
— un se em nich ees worneem. — Wat don de
Annern för 'nen Geblaff slogen — un mit Redens-
orten em de Hut astogen, — dat de Klätern as

Kaff flogen: — „Son' Leew de eenzigst richtig blifft,
— de of dat Lüttste wichtig drifft — un sick glik
widerfichtig gifft, — dat de Mann furts unnerhüppt
— un unnern Stol runnerkrüppt, — un ierer et
gollen is, — un wat sollen is, — all as 'nen Al
dukt — un dalhukt, — et uptofangen — un eer
ruptolangen.“ — Äwer Ëru Nadelbüß — satt in
eeren Sadel wiß — un bedeent' blot sick nog, —
as 'ne grot' Snick wog — un de Gawel drog, —
dat as se de Lever deed wiedergewen, — man so
fatlich eben — un gatslich was äwerbläwen.

Dor was nu de Lekt' in de Reeg, — de't
Fettſt' nich mier kreeg, — un de twors tom Fisch
mit bädien was — äwer bi Disch man so läden
was, — von den Haw de Grotknecht; — de hadd
sick as een Raw up't Brod leggt, — as man
so in de Not pleggt, — wil em dat Wurt woll
nich flot recht. — Lang öckert' he mang't Fleisch,
— bang stöckert' he as heisch, — as wüſt' he nich,
wat he spräken full, — un wat he dit kunn räken
full — un den Happen sick stäken full. — As
dat de Kösster markt', — he dägt sine Görgel harkt'
— un as sine Örgel quarkt': — „Min leew Col-
leg Holtfreter, — du büſt doch man een leeg Solt-
äter, — du streugst woll Saat as icf, — äwer

din Hat is nich quief, — din Rat hett keenen Schick
— un to lat grippst du in de Fisch. — Dorüm
näl nich to — un säl nich so, — un lat den
Fisch ut de Hännen, — dat he sich kann den Disch
torü wennen, — un de Lüd bedeent sünd, — de eegent-
lich hier all meent sünd, — du büsst ut den Pier-
stall man leent, Fründ!" — Don swung den Sa-
wel de Grotknecht — un de Gawel he fot recht,
— un schot as een Wedder mit sinen Flitzbagen,
— un hadd von't Ledder den Wiz tagen, — dat
he deed nedder as de Blitz slagen:

De Lewer is von'n Hält un nich von 'ne
braden Klett:

Süll Geen hier bi den Fisch weet wur schrigen,
De in den Hals woll Graden hett;
Kriggt Een, de äwerlkot is, Urfigen,
De Schadenfreud tom Baden hett;
Ward ees 'ne Stadtmamsell de Bur frigen,
He nicks as bloten Schaden hett;
Un süll de mall is, ees sin' Tur frigen,
Am Besten to sin' Laden hett;
Kann Een up Wiwerwurt man stor swigen,
De Mannswaß nich tom Faden hett;
Kann Eener äwer't slaten Dur stigen,
De sülfst sich glik tom Baden hett;

Süll icf nu wen hier wat to sur spigen,
De glik de Soß tom Braden hett;
Un meent Gen, icf leet' in sin Schur snigen,
Den segg icf, dat he't raden hett.

Dor kreeg Feder sin Deel af — un feel af —
un Keener kamm heel af, — un Feder schult' den
Hawer an — un mult': fret du den Hawer man,
— den disse Stalljung di hett inmäten, — un
wat sin Galtung up di heit inbäten, — un wat he
mit sin' Stallrung di hett ees inräten. — Altosam
murrten se un snurrten se — un schurrten se un
knurrten se — finisch mang't Äten purrten se, —
un de Kösster Rantschaf — sach von fiern ut as
cen Landdraf, — un up sin' Stiern lagg't as
Stranddraf — un Brandblaf! — wildem Bur
Hawerjack — dacht': son graver Snack — is of
keen Hawermack — för min Hawerpak! — un
Discher Brettnagel — luscht' up den Finger mit
sine Fettgagel — as wenn de Lierer Genen mett
Tagel. — Blot de Snider vertruc sin Gesicht nich,
— as neem em de Buuf in de Bicht nich — un
kümmert em de ganze Geschicht nich; — wüft he
doch god Bescheid, — weker bi em to Hus
dat Brod tomet. — Äwer de Wiwer — schoten
stiwer — in de Lierer — un slogen — heemlich

de Ogen, — wur de Knecht satt, — as wier he
nu recht wat, — un funnen, — dat sine Würd
em to Münzen — god stunden, — un wat sin Ge-
sicht mit Borthwull — wier dicht behort vull, —
un wat he hädd Schif — in't Gnick — un't
achter dat Ur dick — un up sin Tung wer weet
wur quic — Dor bögt' de Gen' to de Annen —
sif neeger in Hupen ranner — as de Rupenspan-
ner, — un säden: „Den Holtfreter — steet de Stolt
bäter — un dat snidig' Wesen, — as vördem dat
nidig Gräsen, — un dat lidig Åsen. — Den sin'
Schier snitt scharp, — un sin Semp bitt harb; —
de weet, wat he will, — un wat he deet, is em
'nen Spill. — Is he of bannig unlannig, — dat
he sot reden kann nich, — mag icf glif anners den
Mann nich.“ — Un dat Kösterfrölen — wurd de
Hitt kölen — un eer Stimm ölen — un keek em
weel an — un sett' eer Peef an: — Min leew
Herr Holtfreter — Se weeten jo as een Gold-
mäter — eer Würd sier astowägen — un wat
nich hen härt, ut de Kier to fegen — un wat Se
stürt, schier wegtoägen; — dörw icf so fragen, —
wur sicf dat hett todragen, — dat Se sick verstan
up Städen — faster up't Reden, — as de Paster
up't Beden?“ — Äwer den Grotknecht — satt noch

nich de Hot recht — un stünn noch nich de Mot
recht; — ierst namm he wat de Möller gaff, —
wisch' lang mit Brod den Töller af, — un denn
schot he den Böller paff:

Wat Gen mit ut de Schol dräggt,
Dorvon ward nich de Katt satt,
Wat de Köster von sinen Stol seggt,
Is in een spakes Fatt wat:
Von Mudding heff ic't affagen —
Geliert bün icf von dat Matt,
Un Vaddern bün icf naßlagen,
Dat'n Hart ol achter de Watt satt.

Pommerland.

Von Dütschland hoch in Nurden, hart an de Waterkant,
Dor wur de solte Ostsee bespölt den witten Strand,
Dor want een Volk so heemlich, to tru un irenfast,
Dat up de gröne Ird du fins Gliken söken fast.

Un näum ic̄ di de Pommern: wur vull hürt
sic̄ dat an,
As wenn an'n Sündagsmorgen die Kirchenklocken gan,
Un segg ic̄ wedder Pommern: wur stramm un
stur dat klingt,
As wenn up gläugend ISEN de Smitt den Hamer
swingt!

Un as de Nam sic̄ anhürt, is't Land ok glikerwif:
De Barge stigen sachting un leggen sic̄ so lis',
So still de Seeen tiken, de Väk sic̄ laten Tid,
Doräwer raugt de Häwen so rund, so deep un wit.

Doch wat dat Land lett wassen, dat hett all
Mark un Kraft,
De Böm de stan dor wräsig un scheeten stark in Saft,
Dal högt dat Awt de Telgen, dat Kurn dat nic̄
köppt swor,
Un drangen füllt de Schünen de Ost von Jor to Jor.

Un as dat Land sick ansüt, sünd of de Lüd entlang,
De Ollen stark un vüllig, de Jungen smuck un rank,
Bi't Äten sünd se neerig, eer' Knaken hebben Marck,
Dat Wurt flütt en man spörlich un langsam geet
dat Wark.

Wenn't äwer dorup ankümmt, denn sünd se hell-
schen fix,
Aan väle Kumpelmente, aan Bückling un aan Knix;
Wat se anfongen hebben, dat setten se of furt,
Un isern Räden hollen nich faster as eer Wurt.

Wi Jungen sünd nich böter as ees de Ollen wiern,
De Küken känen ümmer noch von de Klucken liern,
As wi't so don un driwen, dat hebben wi man arwt:
De pommersch' Ort blißt lewen, wenn of de En-
zelt starwt.

Wer nu in dissen Speigel ut ollen Tiden ficht,
Ward woll gewor all warden, wat grad för em
sick schift.
Un wenn so von de Ollen an Wurt un Hart un Mot
Sin Deel Gedwedder afkift, denn steht dat mit uns god!

De lezte Junker von Gütschow. 1351.

De Janen weigen hendal von de Kupp
De Deeners lopen un swarmen,
Trumpeten de tuten, de Fiedel spält up,
Un Trummeln un Pipen de larmen.
Un mit sine Gäst in den blänkernen Saal
Dor siert up Städen sijn Hochtidsmal
De lezte Junker von Gütschow.*)

„Nu schenkt in de Väker den eddelsten Win,
„Hell lat't tosamten se klingen: *
„Dat jung' Vor gelt et, dat Sünnenschin
„Man kamende Tiden em bringen —
„Dor scheet noch mit em de oll Stamm so in Blöt,
„Dat Keen bet an't Enn nich heeten ees möt:
„De lezte Junker von Gütschow.“

---

*) Gütschow.

Wat klungen de Bäker, dat hadd sone Ort,
Wat schallt' dat Fuchen dor wedder!
De Junker de smuselt' un strakt' sinen Vort,
Se keek verschamt vör sich nedder:
'Ne Reeg von Kinner un Kindskinner stunn
En Beiden vör Ogen, dat Rum nich mier funn
De letzte Junker von Gütschow.

Dor — här! wat klingt von den Torm so schrill,
Wat fängt de Klopf an to läuden?
Dat paßt nich to Hochtidsfier, dat will
Gefor un Uprur bedüden!
Börbi was de Maltid, un ut was dat Fest,
Von Disch up fort' mit samst sine Gäst
De letzte Junker von Gütschow.

„O Herr! dor treckt dat so swart sicke to högt,
„As wull dat dunnern un lüchten,
„Den Weg to na Loiz, un vörut rögt
„De Bagel Grip sine Flüchten!“
„Dat's Barnim von Wolgast! wur de is, sünd wi!“
So reepen se All, un de Lüdft was dorbi
De letzte Junker von Gütschow.

„Oll Frümmings! Dor gifft dat een lustig Gefuw,
„Uns' Herr hett de Städer upbaden
„Un will nu de Mäkelnbörger to Liw —
„Klas Hane, de hett uns verraden!
„Klas Hane, den Lüchting, wur ic̄ em man fat,
„Em geet dat an't Lewen, wenn ic̄ min of lat
„As de letzte Junker von Gütschow.“

„Fix sadelt de Mären un set't se in Draff,
„Döschd dägen dormang mit dat ISEN,
„Dat de Mäkelnbörger verspillen as Kaff,
„Un wi en wat pommersch is wisen!”
Dor rideñ s' all hen, holl bullert de Brügg,
Un noch ees na sin Wif kift leeflich torügg
De letzte Junker von Gütschow.

Bör Loiz is een Äluwer, wur mager un lätt
Por Schäp eer Foder sic̄ söken,
Un grad wur henlangs de Swingerbäk flütt
Dor soll dat noch hüt so wat spöken:
Wur Dak von de Wisch up bi Manschin stiggt
Dor nicksöppt to Pierd mit sin Dodengeſicht
De letzte Junker von Gütschow.

Na Gütschow, na Gütschow he ümmerto nicht,
So lang as de Spökelstid duert,
Wildem sin Wif ut dat Finster ficht
Un süfzt un vergewis up em Luert.
Sin' Fru alleen in dat Brutbedd liggt.
Un kolt un knäkern in't Graff wedder stiggt

De lezte Junker von Gütschow.

Don gung't äwer anners an'n Schopendamm to,
Don gung et an Lüf un an Lewen:
De Arm' un Been de slogen as Stro,
De Kopp leeg manchmal binewen.
Torecht grad kamm noch mithamst sine Gäst —
As geest nu jüst von de Fier dat Best —

De lezte Junker von Gütschow.

Bon achterto namin he den Fiend in de Möt,
Bon vör de Städer em packten,
Dat rund sic herümmer de Kreis üm em jldt
Un gefärlich de Swarten em knacsten.
Dor namin he Rietut, as güng dat vör Meed,
Un achter em her as de Böddelst reed

De lezte Junker von Gütschow.

„Klas Hane, Klas Hane, so holl doch ees still!
„Du löppst, dat de Feddern di susen.
„Wat heft du't so hild, dc rod Grip will
„Di an dinen Hanenkammt tusen!
„Dat Land heft verraden, verköfft dine Ir,
„Din Von is di säker un bleef icf man mier
„De letzte Junker von Gütschow.“

Dor stoppt Klas Hane, dor stiggt sine Mär
Un ward för dat Water sicf schugen,
Un stäken de Sporen of stälern un sweer,
Se will den Sprung sicf nich trugen.
Un swapp! dat dat Blod den Fedderbusch nä't,
Dor hett ees glupsch äwern Ropp em verset'
De letzte Junker von Gütschow.

Herr Junker, paß up, nimm fulwst di in Acht,
Lat du Klas Hane man lopen,
Rik üm di un nimm di to woren Bedacht! —
Ümsüs, he härt nich up't Ropen.
Bon achterto saten em fiendliche Knecht':
Sös Peeken de hebbent in't Gras dal leggt
Den letzten Junker von Gütschow.

Dor liggt he! In bläugenden Kleewer deep
Sin' letzte Ro hett he funnen.
Un as nu de Dod an dat Hart em greep:
„Min Wif!“ noch keem't ut sin Münnen. —
Un wannerset du ees an de Städ, wur he feel,
'Nen Ogenblick sta un bidd för sin Seel,
Für den letzten Junfer von Gütchow.

Wur de Herr Swantebor von Stettin
sich bi Kaisers Haw upfürt hett.
Um't Jor 1374.

De dütsche Kaiser Kort de Viert
De gaff een Danzvergnögen:
Von fine Lüd so voll dor wier't,
Dat man sich kum kunn rögen.

De Saal de lücht' von Sülwer un Gold,
Hell klungen de Trumpeten,
Dor dreigt' un weegt' sich Jung un Olt,
Keen leet sich dat verdreeten.

Wat hebben von siden Kleedern dor
De bonert Balen ruschelt!
Wat hebben de vörnäm Herren gor
Vör föte Würde tuschelt!

Wur gung dat all so glatt un schier,
Als Puppen an den Fäden:
Keen Enzig kamm dor ut de Kier,
Nicks kamm dorbi to Schaden.

De Kaiser Körl satt up den Tron,
Hett sich dat of ankäfen,
To sine Fru, de Kaisersch, don
Jung he so an to spräken:

„Rik ees, hier sünd ut minen Rik
„De Eddelsten tosameu,
„De finsten Lüd, dat süd man glif,
„De staatschsten Herrn un Damen.

„De hollen all so vörnäm sich
„Un grad as Tunstaketten,
„Un wisen sonen eegen Schicf,
„Eer Föt un Würd' to setten.

„Man blots wat so de Swagers min
„Heff ic̄ nich ees wornamen
„Von Stargard, Wolgast un Stettin
„Is keen to Haw herkamen.

„As ic̄ so hür, dor hebben s' väl
„To don up eeran Gödern,
„To döschēn up de Schünendäl,
„Eer Gȫs' un Swin to födern.

„Woll mägen leewer Ossen se
„Stats fine Damen ledden,
„Un stats to danzen een twee dree!
„Eer Kluten leewer pedden.“

So schull de Kaiser eben furt,
As iwig Lüd so dränen,
Fru Lisbeth sad keen Starwenswurt,
Beet man tosam de Tänen.

Den sülven Abend äwer schreeß,
Ir s' sick to Bedd deed leggen,
Se eenen mächtig langen Breef,
So lang as Frugens pleggen.

Se schreef dorin woll dit un dat,
Wat eer is grad infollen,
Un achterant kilöpig, wat
Eer Man hüt Abend schollen.

„An Herrn Swantbor von Stettin“
Stunn up den Breef to lesen,
De was mang all de Bröder sin
De Klöft von lütt up wesen.

„Wat Deuwel! säd Herr Swantebor,
As he den Breef hadd krägen,
„Wat is mi dit? Ich soll woll gor
„Bi Haw de Släp nadrägen?

„Doch helpt 't nich, heff ich glik nich rin
„Min Kurn all in de Schünien:
„Ich möt eer man to Willen sin
„Un min oll Bleß uptünen.

„Wat äwer is Sin Majestät,
„Ward ich Respekt bibringen,
„De soll noch lang een snakches Leed
„Bon pommersch' Buren singen!“

He makt sich farig fort un god
Na Kaisers Haw to rideñ,
In graven Kittel un ollen Hot,
'Nen Brodsack an de Siden.

Un achter em an twintig Mann
Von Eddellüd un Herren,
De seeg man of för Buren an
Up dägte Ackermären.

De Kaiser keek mal up, as vör
Sin Hus diß' Gäst afsteegen,
Bet he tolezt bet an de Dör
Den Swager kamm entgegen.

„Go'n Dag of;“ säd Herr Swantebor
Un „freugt mi sier“ de Kaiser:
„Man neeger, ji sünd apenbor
„Sier möd all von de Reis' her!“

He leet ut Räk un Keller glik
Dat Allerbest spandiren,
Un heed sin Gäst, man jo nich sich
Vör em väl to schaniren.

Dor halten denn de Pommern irſt
Den Snappſack von de Siden
Un fungen Speck un Brod up't ſchierſt
An mit eer ſkinw to ſniden.

So deeden je mit deeſe Kost
Den düllſten Hunger ſtüren,
Denn neemen ſ', was dor ſtunn, to Voſt,
An kſätsch lang to kuren.

Langs eere Käl gung Väles rum
An Würden rut man wenig,
Un up de glatten Balen ſtunn
De Pommer fier buckſbeenig.

De Herren hägten ſick nich ſlicht,
Was Eener baff hen fallen,
Dat Snuffdok hebbēn vör't Gesicht
De zorten Damen hollen.

~~~~~
De Kaiser gaff een grot Gelag
Sin' leewe Gäſt to Iren,
Dor wull he ſeen, von wecken Slag
De Pommern denn woll wieren.

Een hannig Humpen, ümmer frisch,
De gung von Mund to Munnen,
Bet dat de Meisten unnern Disch
Stillswigens fünd verschwunnen.

Herr Swantebor man ganz alleen
Mit sif von sine Sellen,
De wieren noch saker up de Been
Un togen stramm to Fellen.

Grad äwer em de Kaiser satt,
Was of noch baben bläwen —
Sin Dokter hadd Bruspulver, natt
Mit Water em verschräwen. —

Dor snackten se von hoch un sit
Sier klok un sier vernünftig,
Wat all passirt to disse Tid,
Un wat noch wier tokünftig.

Un wenn Herr Swantebor wat säd,
Klung't of nich sin un nüdlich,
So kunn man, wat he meenen deed,
Bernämen lud un dütlich:

„De Immēn hebben 'ne Königin,
„'Nen Kaiser de Burrkäwer,
„Keen Rik nich kann aan Ornung sin,
„Süs geet dat äwer un däver.

„In Dütschland up sin eegen Just
„Kann Feder don un laten,
„Papst, Först un Börger, Feder muſ't,
„Wat he kann jichens faten.

„Wer de Gewalt hett, hett dat Recht!
„So seggt de Spenn tom Brümmer —
„Un wer sick babenin beklöggt,
„Makt man sin' Sak noch slimmer.

„Wenn mit eer Hülp an eenen Strang
„All Mann ansaten sälen,
„Denn kost' to väl, denn warden s' so lang,
„Bet et to lat is, nälen.

„Hä! wur up minen God een Knecht
„Würd för sick Hawer sniden,
„Un mit sin Spann, wenn't em grad recht,
„Man ut up't Feld null rideñ:

„Wat Dunnerwetschöök ol! ic̄ freeg
„Den Kirl bi de Slafitten,
„Dat he sick, ier he sick verseeeg,
„Fünn vör den Durweg sitten!“

„Hm ja! hest recht!“ säd Kirl jo denn,
Wat süllt nich! — Heff nicks gegen!
Doch is all lat — dat Best wier, wenn
Wi in de Posen steegen!“

Herr Swant'bor hett nich alstolang
Sick noch bi Haw uphollen,
De Lust makt' em so swack un frank,
Sin Lif was ganz verfollen.

De Kaiser leet sich sine Kron
Un finen Staat anlegen;
De Pommern treeden vör den Tron,
Üui em Adjis to seggen.

Herr Swantebor bedankt' sich jo
Für't Drinken un för't Äten,
Dat wull he, keem't ees wedder so,
Den Swager nich vergäten.

De Kaiser säd, dat wier man Schad,
Dat he all leet anschirren,
Doch süll he nu üm eene Gnad
To goder Lezt noch bidden.

Dor schüddkopppt uns' Herr Swantekor,
As kunn he glit nicks finnen,
He fort' sicf pormal dörch de Hor
As wull he sicf besinnen.

„So lat denn, fung he nadem an,
„Furts dit Gebott utgewen,
„Dat bi de höchst Straf Federmann
„Sall dor nu prick na lewen:

„Wer keen Pierd hett, de fall furtan
„To fot up 'n Weg sicf maken,
„Wer Tüften so nich äten kann,
„De fall se sicf irst laken.

„Wer äwer keenen Läpel hett,
„Sall ut de Schöttel drinken,
„Un wer keen eegen Swin malt fett,
„Sall köpen of den Schinken.

„Wen Bullmand up den Kopp all lücht,
„Sall nich sin Hor frisiren,
„Un wer ees mang de Uren kriggt,
„De fall sick däg verfiren.

„Wer äwern Graben springt to neeg,
„De fall in't Water fallen,
„Un is Een dun, de fall verschreeg
„De grade Strat langs dwallen.

„De fall man osten, de vörher all
„Bestellt hadd fine Saaten,
„Un wer noch Jumfer is, de fall
„Of noch nich döpen laten.“ —

„Holt stopp! Dat ward mi alstoväl!“
Hett don de Kaiser ropen;
„Wat di as Water up de Mäl
„De Redensorten lopen!

„Icf mark, so to de fine Ort
„Büst du of mit to räken
„De Eenen grad de bestie Kort
„Tolezt noch äwerstäken.

„Dor unner dinen ollen Hot
„Dor sitt 'nen plitschen Brägen,
„Gen fastes Hart, vull Rat un Mot
„Hest unnern Kittel drägen.

„'Nen Kierl up eegen Föt büst du,
„Hest mi nicks to vergünnen,
„Hier is min Hand, wi bliwen nu
„Bon jikt an gode Frünnen.“

„Wurüm nich? — säd Herr Swantebor —
„Du fasl et nich beduren,
„Wenn du mi röppst, denn bün ic dor
„Mitsamst min' pommersch' Buren.“

So sprof he un set' sick to Pier,
Von Haw na Hus to rideñ;
Wur frisch de Lust hier buten wier,
Wat kunn de Vost sick widen!

De Hiringsfang 1395.

To Stralsund in de faste Stadt
Dor seeten se tosammen
De Ratsherrn un beröden, wat
De beste Rat wier namen.
Se röden hen un röden her,
Se röden krüz un in de Quer
Un kunnen em nich finnen.

„Je! — säd de Klöft — as in Gefor
„Wi ees Frilüd upreepen
„Un all' de Likendeelers dor
„To uns tosamen leepen:
„Don hett de Deukert, as he pleggt,
„Dor middenmag sin Eigers leggt,
„De ward he nu utbrüden.

„Wat unse Helpers ees west sünd
„Up unsern Nam to stälen,
„De nämen nu von Fiend un Fründ
„Den Rof to gliken Deelen;
„Un sülffsten unse groten Schäp
„Sünd enzelt kum för eere Knäp
„Up apen See mier säker.

„Un fort un god: de Röweri
„De kānen wi nich mier lidēn
„Unj' Handel kūmmt to Schad dorbi
„Un slimmer ward't to Eiden.“
„Mit Würden is dor nicks nich dan,
„Dat Wore is dormang to slan,
„De Sprak is de handgriplichst.

„Min Vörslag, den ic̄ mak, is de:
„Ne Bark utgan to laten,
„Dat wi de Rövers up de See
„Bi eerent Handwark faten,
„Un laten denn nich irer na,
„Bet all de Snapphans an de Raa
„Bergäws dat lezt' Mal snappen.“

„Un wekken will'n wi uterseen,
„De Bark to kummandiren?““
„Den Karsten Garnow, as ic̄ meen,
„De soll dat Äwel stüren.
„Is he von Herkam of man lütt
„An Mod un Klofheit äwerbütt
„Em hierurts doch keen anner.“

So dan as seggt. De nige Dag
Kum blänkert up de Wellen,
As Karsten mit sin Bark all lagg
Wit buten up den Gellen.
Por Mann up Deck, de Bris' man knapp,
Dat Water still, dat Linnen slapp,
Dat Schipp schint as to drusseln.

Uns' Karsten an dat Roder stünn,
Hett All's in Obacht namen,
Dor reep de Utfik: „Herr, ic bün
„Bermoden, dat se kamen!
„Se bögen eben ut den Trog,
„Ne Jacht vöran, dorachter noch
„An sös bet säwen Slupen.“

„De Röwers sülwst stan Kopp an Kopp
„Up't Deck in dichte Reegen
„Un hebbien baben von den Topp
„Nen swarten Flägel fleegen.
„Se hollen na Nurdwesten to
„Gradwegs in scharpen Strich, üm so
„Von vör ut uns to möten.“

De Röwerjacht dat Water lang
Preit an sic̄ uttowisen!
Wurhen de Fort? — „Up Hiringsfang!“
Un wat an Burd? — „Kolt Iſen!“
Wur grot de Mannſchaft? — „Mier as nog!“
Jug' Schillings her! — „Ut unſe Rög
Ramt ſülfwſt ſe juch to halen!“

Dor heelen of all neeger an
Dicht bi de Bark de Slupen,
De Röwers ſprunguen de Fallreeps ran
Up't Deck in helle Hupen,
Dat Og fo wild, de Bort fo lang,
Dat Mez fo ſcharp, dat Bil fo blank,
Nicks Gods was to vermoden.

Unſ' Karſten Garnow rögt ſic̄ kum,
Wurd ſick of nich verfieren,
As wenn de Sells man luter Schum
Un Spritzingwater wieren.
Mit ſcharpen Og he ſolang lurt,
Bet he am Enn hadd nog an Burd,
Denn reep he: Allſtunds up ſel

Wat summst un brust dor för een Varm
Bon unnerirdsche Stimmen,
As wenn to Früjorstd een Swarm
Utfleegen will von Immern?
De Luken rup, de Treppen ran
Dor störten vör väl hunnert Mann
Bon Schäpsknecht' un Madrosen.

Hei! swungen se mit aller Macht
Handspaken, Bil un Rungen,
Wat hett dor männig Brägen kracht
Un männig Ader sprungen!
Wat meigt dor mit sin Seis de Dod,
Wat drüppt von't Deck dat Blod so rod
In't blage Water piplings!

Bon de Utleggers männigeen
Is äwer Burd versapen,
Wer lopen kunn, de malt' lang' Been
Un hett sich fix verkraben.
Tolekt, as kum mier Eener heel
Was bläwen, is de grötste Deel
Lebendig songen worden.

„Häl säd don Karsten, so een Tog
„Kamm lang nich in uns' Goren,
„Son roren Fang, den möten doch
„Wi jäfer upbeworen.
„De Räfers hollen füs keen Fräd,
„Un läd ich se of an de Räd,
„Se würden sülwst sic wörgen.“

Dor släpten de Madrojen ran
Bäl Waterfät un Tunnen,
De Röwers enzelt Mann för Mann
Dor jäfer intoßpunnen.
Een runnes Lock was baben in,
De Kopp keek rut bet unner't Kinn,
Dat äwig Lif stok binnen.

So würden se up eenen Flag
Upstapelt liggen laten
Un wider russl den annern Dag
Tod' Richtstäd dörch de Straten.
Uns' Karsten äwers, wort nich lang,
De wurd na deesen Hiringsfang
To Stralsund Börgermeister.

De Jagd. 1488.

Hoch tidig was't an'n Morgen, up't Feld lagg
noch de Daf,
Kum steeg irst up tom Häwen de Leewark ut de
Braf,
De Böm hōjanten fläfrig un rechten eere Twig',
Un wat de Busch leet wanen, dat rögt' sich All
up't Wig'.

De Has' de set't sich uprecht un puikt sin ruge
Smut,
De Bos de wiſcht' sich ilig de listig Ogen ut,
De Hirsch un Ree versöchten, wat flinking noch
eer Löp,
Dor gung an't frische Dagwark, wat leep un flog
un kröp.

Wat flingt dor wit heräwer, dat Allens spißt
dat Ur,
Un Allens ögt un horkt nipp, to weeten wat un
wur?
Dor flingt dat ümmer neeger: dat Hurn dat röppt
tod' Jagd!
Un fix sluppt Jedes unner, dat'st still is as bi Nacht.

Wur üm de E^c de Weg högt, as man noch
affeen kann,
Dor rastert her de Jagdtog. een Enzelter vöran—
Herr Bugslaff was't von Pommern, de Teigte
wurd he tellt,
In'n Busch na bi Leefgorden hadd he de Jagd be-
stellt.

De Driwers larmen sitwarts, de Hürne tuten
lang,
De Kötters blaffen iwig, un hüo! röppt' dormang,
De Hirsch un Hasen schachten, de Tungen lang
un rot,
Vörbi, as seet warrastig en all in't Gnif de Dod.

Wit Allen leep vöruter alleen een groter Buck,
De Löp jo slank un smidig, de Hürn' so stor un
smuck;
Herr Bugslaff reep: „Den heff ic^c för mi man
uterseen,
De Annern günn ic^c juch all, de is för mi alleen!”

Un as de wille Jäger Herr Bugslaff achter jog,
Un as een schüchtert Bagel de Buck dor vör em flog;

So steigel was keen Auwer, keen Graben was so
breet,
Den Buck un Pierd nich furzens mit eenen An-
lop meet.

Dor kunn de Hirsch nich wider, de Möt de
hadd em stellt,
He müht am Enn inbögen in't Dörp von't frie
Feld;
Up krüghten lud de Gören, de spälten up den Damm,
As äwer eere Köpp weg he finen Ansat̄ namm.

Bet nedder läd de Kirch sich grad vör de Strat
verdwas,
De Krüz un Likensteene herüm mang'l hoge Gras,
De Hirsch mit lezten Anlop namm grad de Mur
noch wor
Un raugt' sich mang de Gräwer, as hädd't hier
keen Gefor.

De Herzog reed glits achter, un swung sich
von sin Pierd,
He tog dat Mezer ruter un gung los up dat
Diert. —
Herr Bugslaff, lat di raden, stäk du din Mezer in,
De Doden to verstüren dat soll nich wolldan sin! —

Tor gung he dichting neeger, den Arm hölt
he all stif,
Dat sicke de Buck süss peeken dat Isen sülwst in't
Lif,
As sicke dat Beest bi Sit springt un dalbuckt mit't
Gewei
Un stött grad vör de Mag em un ritt de Darms
intwei.

Rut hungen Lung un Leever! — as't olle
Bok uns messt,
Un wil't so olt is, möt of woll wor sin, wat't
vertellt.

Se slogen twors mit Stangen dat eische Undiert dod,
Herr Bugslaff äwer wildes swumm in sin eegen
Blod.

O Bugslaff, leever Herre, heff ic̄ di dat nich
seggt?
Du büst de Leyt un Genzigt, de'n Grip in't Wap-
pen dräggt;
Wat soll furtan woll warden ut Pommern, Lüd
un Land,
Wenn du se wüst verlaten? — Is gor keen Hülp
to Hand?

Dor keemen die Balbierers mit Nadeln un mit
Schiern
Un flickten em tosamten mit Blaster un mit Twiern.
Denn würd he up 'ne Dragbor na Ückermünnen
bröcht,
Dor lagg he, bet bi Lütten he wedder kamm to höcht.

As he sick so verhalt hadd, dat he upstunn to Nod
Un satt in finen Länsstol recht weeking un kummod,
Dor wurd em mellt, dat Baden dor wier'n ut Berlin,
Un wullen mit Verlöf em ees nämen in Ogenschin.

„Hoho! reep uns' Herr Bugslaff, Herr Swester-
mann, wur nett!
Wur god di de Upworung na min Besinnen lett!
De Baden hebben glik woll de Bußmacht in de Fick
Allstunds mi to bearwen, wenn't grad so keem to
Schic?!

„Noch bün ic̄ nich begrawen, noch hett dat nich
son Al,
Un gift mi Gott Gesundheit, läw ic̄ noch männig Wil.
Lat't se man neeger kamen, ic̄ segg en sülwst Bescheid,
Dat nich min Swager Jochen vergäws dräggt üm
mi Leed!“

He leet sicc uprecht setten un stüt' sicc up de Län,
Dat gung man irst fier swacking, un grot was sin
Gestän,
Denn purrt he mang de Kälen, de gläugen rod
un hell,
Rod farwen sicc sin Backen, sin Ogen lüchten grell.

De Baden treeden neeger un heelen eere Räd,
Wat eer Herr Kurförst Jochen all deepe Trur anläd,
Dat sin Herr Swager Bugslaff to Schaden kamen
was,
Un wünscht' em, dat he swinning nu wedder keem
to Vaz.

„Dat glöw if, antwurt' Buggslaff, dat juge
Herr Johann
Väl Andeel nimmt an sonen tom Starwen fran-
ken Mann.
Vertellt em, wat ji seen don, dat't mi so tämlich geet,
Dat em de Truerkleedung bet jiigt nicks kosten deet.

Wenn't na dat oll Aßkamen irft eenmal so wit is,
Denn sat de Brannenborger min Kron un holl se wiß,
Icf günn se keenen leever as em un sin Geslecht,
Dat heet — wenn de lezt Bugslaff ees in sin
Graff ward legat."

De frönde Baden was dor eer ganzer Lex verwiert,
See makten eeren Bückling un iligst rechtfchüm Kiert.
Herr Bugslaff hadd sick mier trugt, as he verdragen
kunn,
Dat he nadem väl slichter as vördem sick befunn.

Doch as een richtig Pommmer was he so forsch
un tag,
Dat he 'ne Hochtid mitmält all wedder na viertein
Dag',
Un eet un drunk so veel em dat smeckt aan all Gefor,
Un sin oll Stamm irft utsturw na hunnertsföftig Jor.

Doktor Pommer.

1. 1520.

Vergnöglich seeten un eeten je
Üm Otto Slutow'n*) sin Disch,
Ut Belbuck was dat braden Ree
Un ut de Rega de Fisch.

Se jäden nicks un eeten sick satt,
So was dat don noch Mod,
Un tappten af un to von't Fatt
'Nen Sluck so väl as Nod.

As se nu hadden nog Ir andan,
Wat de leef Gott en gaff,
Dor sprof Abt Johann Boldewan
Un wißt' den Mund sick af:

„Dat is doch eene snurrig' Tid,
In de wi lewen dozi,
Dat sick dat Rücken anstellt wit
Gelierter as dat Hon.

*) Börgermeister to Treptow a. R.

„To Wittenbarg de Luther drifft
Dat doch een bâten to dull,
Dat he jigt upsternatsch nach blifft
Un nimmt dat Mul so vull.

„T is wor, de Papen setten sic^c
Wedder all de tein Gebott
Un warden dorbi fett un dic^c:
De Buf dat is eer Gott.

„Dat Luther deesjen Stall utfiert
Dorför verdeent he Dank;
Wat äwer he süs wider liert,
Dor haugt he äwern Strang.

„Son Münk in sinen Kloster wat weet
De von uns' Glöwen un Vier
Nach bäter as de Papst Pescheed,
As wenn he Petrus wir?!

„Wenn em de Moder wat verbütt,
Denn swigt de Sän rein still,
Un wenn de Kirch wat seggt, so mütt
Upstunds gescheen eer Will!“

So sād de Oll un keek fragwiſ',
As wull he seggen: Nich wor?
De Annern all nic̄kloppten liſ',
As sāden ſe: dat's Klor!

Blots Gener man bleef ſtif in't Gnid,
Wat Peter Swaw ſo was,
De ſett' gehūrig ſick to Schid
Un keek ees in ſin Glas.

„Min' leewe Harren, mit Verlöf,
Wenn dit hier kümmt to Sprak,
Weet ic̄ am Enn woll, as ic̄ glöw,
Am Beſteu üm de Sak.

„Was ic̄ doch nülich to Leipzig mit
Un heff dor nipp to höört,
As Luther den gelierten Strit
Mit Dokter Ed̄ upfürt.

„Wur hellschen wiſcht' de Luther ut
Den floken Dokter Ed̄,
Un ſmeert' em üm de grawe Snut
Fixing den eegen Dreck!

„Aan väl Sperenzen, däg un drög,
Namm he em in de Mat,
Dat Ec tolezt sick jacht vertög,
As vör de Sünni de Daf.

„Jedweddereen, de richtig wier,
Stimmt bi wat Luther seggt:
Furtan dor gelt keen Minischenlier,
Gott's Wurt wißt uns torech.

„Kif ees, hier in dit lütte Bok
Steet Alls up'schräwen in,
Wer dat dörchlejt, ward richtig Klof,
Wat de more Glow fall sin.“

So säd de Swaw un keek fragwiß:
Wat meenen ji dorto? —
De Annern all nickköppten lis',
As säden se: Je so!

„Dor sla doch glik de Düwel mang,
Wat is dat för een Snack!
Wer woll dor trecken eenen Strang
Mit dit aftrünnig Pack!

Herr Buggenhagen iwert dat
Un fort von sinen Stol,
He was to Treptow in de Stadt
De Rekter von de Schol.

„Giff mi dat Bok ees her, min Sell,
Un holl dat nich jo wiß,
Ich will glik braden in de Höll,
Wenn nich alls lagen is.

„Bon all de Ketters in de Welt
Is Luther doch de slimmst,
Todecken will ich em — wat gelt't! —
Dat em de Kopp von jimmist.“

Dor slog he up den Dijch, bi Gott!
De Rekter, dat't jo schallt,
Dreigt fort sic̄ üm un smeet in't Slott
De Dör, dat't man so knallt.

Se keeken all sic̄ an fragwiſ',
As säden se: Hürst du? —
Blots Peter Swarw man bucklöppt liſ',
As wull he seggen: na nu? —

2. 1524.

De Dokter Luther to Middag att
So üm de Middagstid,
Bon leewe Gäst un Frünnen satt
'Ne lange Reeg to d' Sid.

Dorneben rechsch von Luther nippt
Melanchthon sin Glas Win,
Linsch Jonas in dat Stippels stippt
Un sneed sin Happens fin.

Man Husmannskost, as't ümmer geef,
Een Feder to sick namm,
Doch was als gewen giern un leef,
Inladen was, wer kamm.

Dorto gaff Feder denn sin Wurt
So irnst un snaksch as't keem,
Wat Een säd, set'de Anne furt,
Un sweeg of, all nadem.

Wer is de Mann, der gor nicks seggt
Un man geruhig ett?
Meenst nich, dat em dat, is mi recht,
Grad as Buggenhagen lett?

Spräk nich so lud, as ic̄ di rad,
Paz up un holl di still!
Süst nich, dat Dokter Luther grad
To em wat jeggen will?

„Min leew Fründ, du vergetst vissicht,
Wat du uns schüllig büst,
Dat Du uns noch von Din Geschicht
Dat En'n vertellen süst.

„Dat vörig Mal haddst du vertelt,
Dat Du up mi so schüllst:
Bon alle Kettens in de Welt
Wier ic̄ de allerdüllst.

„Ic̄ glöw, häddst du mi vor di hett,
Kammi alle Hülp to lat,
So stramm un handfast, as di't lett,
Haugst Du 'ne gode Nat!“

Unj' Buggenhagen läd don sach
Sin Metz un Gavel dal,
Gaff fründlich em de Hand un lacht'
Een äwer't anne Mal.

„So slimm würdt woll nich kamen sin,
Meent' Buggenhagen dor,
Dat ick di eßlich falsch west bün,
Min Lewing, dat's woll wor.

„Ich set't mi bi din Bot glik hen,
Dat was so lütt un small,
Un dacht' so: wat am En'n woll denn
Väl Kloks dorin stan soll!

„De geliertsten Böker släpt' ich bi,
Swinsledder, dicf un dünn,
Dat ick dorut din Fluseri
Gliks wedderlegen kün.

„Ich les un les un lat nich na,
Un les so bet an't En'n,
Dat ick keen Wurt nich äwersla
Un Blad för Blad ümwen'n.

„Von Alls, wat üm mi rümmer mag
Passirt sin, heff 'ch nicks hürt,
Sülwst vör min Ur een Dunnerßlag
De hädd mi nich väl stürt.

„Un as ic dormit fardig wier,
Wurd mi mit ees so licht,
As leeg up mine Bost nich mier
Een grot un swor Gewicht.

„Un in min' Seel wurd't mi so hell,
As wenn de Sünn upgiäng,
So frisch un flor, as wenn een Quell
Deep in min Hart upsprüng.

„De Mann hett Recht, sad ic to mi,
Dat is jo apenbor,
Bon uns' Sid kümmert em Keener bi,
So klipp is't un so flor.

„Wat helpen all diff' Böker nu?
Smeer is't man, witt un swart!
Wist Worheit hebben, de sök du
In din eegen Kopp un Hart.

„Un grad dat eenzigst hillig Bot
Hadd ic nich bi de Hand,
Dat stunn dor baben in den Rok
Verschimmelt an de Wand.

„As icf dorin nu of najeeg,
Dön wurd et mi gewiß,
Dut di keen Düwel unnerkreeg,
Wil Gott süsswi mit di is.

„Du wierst tolezt mi äwer, Fründ,
Icf was ganz tam un fram,
Icf söcht' di up, und jiȝund sünd
In Fräden wi tosam.“

De Dokter Luther nicköppt liß',
Hett em Bescheid up dan,
Denn säd he na sin grade Wif':
„Wi warden uns all verstan!

„Dat is man din' Bescheidenheit,
De mi dat Löff toschrifft,
Dat was nicks as die Frlichkeit,
De eer Recht de Worheit gifft.

„Du büſt as all din Landslüd ort',
Gradto un bossig stur,
Un sünd ji ees irst in de Fort,
Denn geet' dörch Wand un Mur.

„Up juch is jäker Toverlat,
Ji meenen't, as ji don,
Ich wull, ic hädd mier von din Mat,
Denn feel den Papst sin Tron.

„So meen ic, dat du nu nich mier
Buggenhagen heeten süß:
Dat du furtan din Land to Ir
De Dokter Pommer büßt.“

Dor stödden se all mit eer Glas
Mit em an na de Neeg,
Un wat de Dokter Pommer was,
Drunk ut bet up de Neeg.

Wallensteen vor Stralsund 1628.

Gerr Wallensteen, de Krabaten
Eer uppenst Kummandür,
De hadd anrichten laten
För sich un sin' Offzier.

Up een' Sit was uptagen
De Wand von't linnen Telt,
Dat man in widen Bagen
Keek in dat frie Feld.

Vor sach man de Kanonen
Un Halenbüßen stan
Un up de Schanzenkronen
De kaiserliche Fan.

Bon Stralsund steegen achter
De Törme äwern Brink,
De See läd tensit sachter
Um Alls 'nen blagen Krink.

Dat was een lustig Äten,
De Spisen sin un rif,
Dat Trummeln un dat Scheeten
Dat gaff de Dischmusit.

Se larmten un se juchten,
De Win slot dörch de Räl,
Se streeden un se fluchten
Bi Wedd un Wörfelsspäl.

Herr Wallensteen satt ümmer
Geruhig up den Stol,
As quakten üm em rümmer
Man Poggen in den Pol.

Bon Tid to Tiden äwer
Bört' sic̄ sin' Bost so deep:
Schult' he na Stralsund räwer,
De Fust he heemlich kneep.

De Lipp sin' Tänen gnagen,
Dat't pure Blod rutsprung;
Still wurd't, Keen trugt' sic̄ fragen,
Bet he von sülwst anfung:

„Noch ümmer heff ic̄ slagen
Den Fiend, wut ic̄ em tröſ,
In jede Stadt bün 'c̄ tagen,
Beed nich irſt üm Verlöſ.

„So dick was keene Mur nich,
Ic̄ makt' een Lōc̄ dorin,
So fast was mi keen Dur nich,
Dat ic̄ den Weg nich fünn.

„Ganz Dütſchland heff ic̄ unner,
Nicks kann mi wedderstan,
Un hier vör de Stralzumme
Süll ic̄ torü nu gan?

„Diss' dic̄kötpt' Ellentriders
Will Kloppen ic̄ de Mat,
Diss' Schosters, disse Sniders
Will nemen ic̄ dat Mat!

„Keen Steen bliſſt up den annern,
De Hüſer brenn ic̄ af,
Wat äwrig bliſſt, kann wannern
Ut't Dur an'n Beddelſtaſſ.

„Un häng mit isern Räden
An'n Häwen dor dat Nest,
Ich gew mi nich tofräden,
Bet et is Stralsund west.

„So wor as ut den Bäker
Ich drink jüzt dissen Win,
So wor, bi Gott, so säker
Am En'n ward Stralsund min.“

Anjetten will he eben,
Dor knallt dat fort un knas —
Huit! pippt dat dicht bineben,
In Schörwen liggt dat Glas.

De Stadtmur dor entlanten
Truck sic̄ een dünner Rok —
Herr Wallensteen wurd wanken,
Stur keef he as nich klof.

He set't sic̄ sacht hendalen,
So bärvern em de Been',
Un „t fall nich sin“ verstalen
Hett tuschelt männigeen.

Na een por korten Dagen
Dor was de Strit vörbi,
De Fiend hadd sich vertagen,
De Stadt was wedder fri.

Hüt scheeten de Stralzummer
All dor den Bagel af
Wur don, as dörch een Wunner,
Een Schuß en Früden gaff.

Uitmarsch 1870.

Hun Kinder, marsch! — röppt de Majur,
Un mit Musik geet't ut den Dur —
Nu, Willing, ga du man torü,
Grüß Mudding noch väl Mal von mi:
Se süll dat Weenen laten,
Sick faten.

Giff mi nu den Turnüster her,
Bör din jung Krüz is he to swer —
Großvaddern giff von mi de Hand,
Up't Handwark güng't noch ees in't Land:
Den Fiend wull ic̄t up Städen
Nu smäden.

Den Säwel nu — segg Unkel man,
Wenn he of nich marschieren kann,
Sall he di lieren, bet up't Blod
Mit Frewelbad un Åvermod
Of ees in künftig Tiden
To striden.

Noch eenen Kuß! — wat ic̄t di säd,
Dat is sacht mine lezte Ned —
Lat't nog sin — wenn ic̄t buten bleef,
Heff Mudding dorföör duuwelt leef.
Hier üm un wes man stilling —
Min Willing!

De Pommer in'n Elsäss 1871.

He, is dit hier een snurrig Land,
Dat leet icf mi nich drömen,
Hier geet jo Alls ut Rand un Rand,
Un Tid is't, dat to tömen:
Wat Een hier seggt,
Versteet Keen recht,
Französch kalürt,
Is wat Een hürt,
Dat Best is, red ees of jo:

Bong schur of! — Kann Sie mit verstehn!
Ke fät wuh? — Ungelogen!
O ma schön filj! — I muß nun gehn!
Resteh! — Bleibt mir gewogen!
O töwen S' wat!
Billicht helpt dat:
Hier in dit Bok
Steet't hodütsch of,
Französch is dräben Antwort.

Wie geht es Ihnen? gut? — O nong!
Wie heißen Sie? — Diabel!
Bin ganz verzweifelt schon! — O bong!
Ich lieb' Sie! — Bah kapabel!
Ne, dat's so dull,
Dat Mat is vull!
Se hölt — parraplü!
Tom Besten mi!
Is dat ne Unnerholzung?

Wat dunnerlüchting! — Mong diö!
Ich segg di! — Lieber Pommer!
Wuist mi of god sin! — Wui Moßjö!
Wur lang? — Den ganzen Sommer!
Warraftig, tik!
Dat gung jo glik!
Hoff ich nich recht
All ümmer seggt:
Plattdütsch, dat is de Weltspak!

Trummelenschlag.

Sleet mi süßen keene Klof,
Gung of min' tonicht,
Wi'st de Trummel in de Tid
Mi all in de Richt:
Rappel di rut,
Mak di prat,
Tidig kümmt du nich to lat!

Legg icf jichens mi to Ro
Buten föl un fri,
Ut de schönsten Dröm' von Hus
Weckt de Trummel mi:
Rappel di rut,
Mak di prat,
Tidig kümmt du nich to lat!

Sta icf mang de Augeln of
Hand an dat Gewehr,
Heet' am En'n doch: zur Attack!
Achter de Trummel her:
Rappel di rut,
Mak di prat,
Tidig kümmt du nich to lat!

Klingt de Trummel dump un holl,
Föllt de Ird up't Graff!:
Welken as den Neegsten woll
Röppt de Trummel af?
Rappel di rut,
Mak di prat,
Tidig kümmt du nich to lat!

Ees denn klingt se lud un hell,
Geet' na Mudding to,
As 'ne Lewark fleet se grell,
Un ick sing mit so:
Rappel di rut,
Mak di prat,
Tidig kümmt du nich to lat!

Min oll Großvader.

Min oll Großvader — nu slöppt he all
In't letzte Bett so drang un small,
De olle Lind grad äwer sin Graff,
De hölt em Sünn un Regen af —

Min oll Großvader dacht' noch wit
Torü bet in de Swedentid,
Klor was sin Og un vull sin Hor
Bet in sin siwunachtigst Jor.

In sinen Gorden bet tolez
Hantiert he noch mit Spaden un Wetz;
As he den letzten Beerbom treckt,
Weent' he, wat de irste Beer em smedt.

Un as de irste Beer rip was,
Lagg he all unner't gröne Gras:
De beste Saat de he utstreugt',
He hett sich nich mier freugt.

Min eegen Hart was dit Saatfeld,
Wat he am Trusten hett bestellt,
Wenn oek manch Winter vöräwer gung,
Bet et an uptolopen fung.

Wenn he det Abends to Bedd sic^t läd,
Denn funn he äwern Dag un säd
Mäng klok un narsches Wurt dorbi
Tom Framen un to d' Vier för mi.

So sprok he ümmer eben furt,
Bet dat't am En'n to lang mi durt',
Ic^t dreigt' mi up de anne Sit
Un dacht', nu is dat Slapenstid!

Denn muschelt he na oller Wif'
Den Abendsegen vör sic^t lis';
Dat „Amen“ half in'n Drom mi klung,
As wenn von fiern 'ne Klock sacht gung.

Wur ic^t hüt up den Kirchhof ga
Un bi min Großvaders Äuver sta
Un lising ruschelt de Lindenbom,
Is't grad, as wier 'c noch half in'n Drom.

Denn is't, as wenn ich wedder hört'
Uit de grünen Blätter sin' egen Würd,
Un „Amen, Amen“ lüdt dormang
Die Abendsegen mit weichen Klang.

Nu weet ich, wat de Klock mi lüdt,
Un wat de snurrig Ned bedüdt,
Dat Leben hett mi 't Ur updan,
Dat ich kann jedes Wurt verstan.

Bon de oll Lind grad äwer dat Graff
Plückt' ich por grüne Blätter af
Un streug se mang dit Böking hier
Für Anne of to Mus un Vier.

Min oll Großvader spreßt:

Giss 'n bätten to!

Mät nich to fort, wur du mit eenen Anlop
Wist jäker äwern Gräwen springen,
Beed an bi lütten, wur up billig Anlop
Bi gode Wor wist väl afdingen,
Hal lang un wit ut, wur mit luden Anrop
'Nen goden Fründ tom Stan wist bringen:

Iß of de Gräwen noch so breet,
Iß noch so fin un bunt dat Kleed,
Iß of genäm nich din Bescheid:
Et ward di all gelingen.

Min oll Grōßvader sprædt:

Musik.

Sast nich verdwås up'n Brumbås pipen
Un nich mit Fidibus Trummel slagen,
Sast mit Fusthanjschen nich Õrgel griñen,
Un strik de Fleut nich mit den Vagen.

Sast nich bi'n Hosten Leeder singen
Un klapfern nich mit'n slappen Büdel,
Sast nich dat Hurn to fleuten twingen
Un tuten nich up dine Fidel.

Sast jedes Ding anfaten,
As't anfat't warden will,
Denn ward sick Alls anlaten
Tom ortslich klingend Spill!

Min oll Großvader spreßt:

All nadem!

Is Eener di nich to Willen giern,
Fat em!

Will Eener vör din Husdör fiern,
Fat em!

Is Eener di nich to Willen giern,
Fat em!

Will Eener vör din Husdör fiern,
Fat em!

Wur Eener sick nich lett beliern,
Fat em!

Will Eener di na Verdeenst nich iern,
Fat em!

Wur Eener sick nich lett belieren,
Fat em!

Will Geener di na Verdeenst nich iern,
Fat em!

Min oll Grofsvader spreft:

Uperstan.

Peddſt du 'ne Marlblom, je kümmt to högt,
'Ne Widenrod brecht nich, wur se ſick bögt,
De Lam ſick an de Krück vergnögt,
De Sünn begaten Linnen drögt,
Mier dräggt de Acker, is deep he plögt,
Een fnäden Madding ſick duuwelt rögt:

Dat Münſchenhart kann't Meijle gewen,
Kümmt ut den Dod tom nigen Lewen.

Min oll Grossvader sprecket:

Nicks äwer de Leew!

De Voß de hett de Höner so leef,
Dat he se am En'n noch frett,
Den Büdöl hölt so fast de Deef,
Dat he sick för hängen lett.

De Ikk de hett de Duwen so giern,
Dat he se Nachts besöcht,
De Dokter deet sin' Kranken kuriern,
Bet he to Ro se bröcht.

De Katt de spält so nett mit de Müiß',
Dat se se sachting strakt,
Un männigeen knackt so giprig Vüß',
Dat he se irst fett makt.

Min oll Großvader sprech:

Mall!

Wer na de Mand mit Kluten smitt,
Un pralt, he hädd eer ees versett',
Wer farwt den Klas von buten witt
Un meent, dat' em so bäter lett,
Wer sport an sine Ruten Kritt
Un pinnt vör't Finster 'n dices Brett,
Wer braden Speck för Stuten bitt
Un dorto schiere Bodder frett —

Dor seggst du glik: „Dat mark ic all,
Son dwatschen Kierl de is jo mall,
De dörnt nich fri rümgan, de fall
In'n Narenstall!“

Wer deet mit Würd un Mierkens grot
Un bäre Lüd mit Schimp begütt,
Wer mier sicf dücht in'n finen Hot
Un hett dorunner nicks as Grütt,

Wer litt mithamst de Sinen Not,
Wildem he't Geld in'n Kasten slütt,
Wer mag man mit Rosinen Brod
Un makt dorbi fin' Pennings lütt —

Dor seggst du woll: „Dat's nich min Fall!“
Wenn icf di't heemlich seggen fall:
Up diff' Ort son lütt bätten mall
Dat sünd wi all!

Min oll Großvader sprekt:

Inwennig.

De lüttste Bagel de seggt: Pip!
Wur em de Ollsch bringt Foder,
Dat Kalf is kum vor Dag' irst rip,
Dor blart dat na sin Moder.

De lüttste Katt de seggt Miau!
Hürt se 'ne Mus man pipen,
De lüttste Töl de blaft: Wauwau!
As wull he Hasen gripen.

Dat jüngste Diert, is't of noch blind,
Versteet sin Sprak up Städen,
Man blots dat lütte Minschenkind
Kann noch sin' Sprak nich reden.

Dat sprekt mit sin' Kindsgogen man
So grot un so verstännig:
,Wur icf of nich so seggen kann,
Heff icf't dorför inwennig!

Min oll Großvader sprekt:

De Hampelmann.

Rif, Jung, wat heff ic̄ di mitbröcht,
Heff't eegenswars för di utsöcht!
Rif ees, wat dat för'n Kierl is:
Hier an den Kopp höllst du em wiß
Un treckst an dissen Faden an,
Dor strampelt gliks de Hampelman,
Un hampelt gliks de Strampelmann,

Un ampelt, wenn
Du'n danzen lettst,
Un trampelt, wenn
Du 'n neddersettst.
Police! — Polacke!

Büst Du icst grötter, warst Du woll.
So männig seen de binnen holl,
Ansträken as een Minsch twors lett,
Man stats 'ne Seel 'nen Bindfaden hett:
Treckst Du an dissen Faden an,
Dor strampelt glik's de Hampelmann
Un hampelt glik's de Strampelmann,
Un ampelt, wenn
Du 'n danzen lettst,
Un trampelt, wenn
Du 'n neddersettst.
Polacke! — Polacke!

De Gene stangelt blots na Ir,
Dat he man recht wat Höges wier,
Sin Hart von gor nicks Anners weet,
As wur he Allen äwer geet,
Treckst Du an dissen Faden an,
Dor strampelt glik's de Hampelmann,
Un hampelt glik's de Strampelmann,
Un ampelt, wenn
Du 'n danzen lettst,
Un trampelt, wenn
Du 'n neddersettst.
Polacke! — Polacke!

De Tweet' man mit de Tungen lewt,
An't Eten un an't Drinken klewt,
Ut süs wat malt he sich nich väl,
All sin Gesöl sitt in de Käl:
Treckst Du an dissen Faden an,
Dor strampelt gliks de Hampelmann,
Un hampelt gliks de Strampelmann,

 Un ampelt, wenn
 Du 'n danzen lettst,
 Un trampelt, wenn
 Du 'n neddersettst.
 Polacke! — Polacke!

De Drüdd' man ümmer von sich dränt
Un von sin eegen Saken klänt,
Un wat he deet un wat he will,
Dorvon steht em dat Mul nich still:
Treckst Du an dissen Faden an,
Dor strampelt gliks de Hampelmann,
Un hampelt gliks de Strampelmann,

 Un ampelt, wenn
 Du 'n danzen lettst,
 Un trampelt, wenn
 Du 'n neddersettst.
 Polacke! — Polacke!

Wer in de Welt up sick blots süt,
Möt danzen, as de Anne tütt;
Nu drög du sülwst din' Seel nich in,
Dat man dorut 'nen Haden spinn:
Süs treckt een Anne ok doran,
Denn strampelst as een Hampelmann,
Un hampelst as een Strampelmann,
Un ampelst, wenn
He danzen lett,
Un trampelst, wenn
He neddersett'.
Polacke! — Polacke!

Min oll Großvader sprech:

P r i e m e l s.

Vang En'n un fort asbäten. —

Een Jägenbuck un 'ne Speegelschw,
Un oll drög Brod un 'ne isern Riw,
Een Vickmul un een Zirupsfatt,
Een Pott mit Melk un eene Katt,
Bullmäten Tüg un 'ne Sniderschier,
Een upbörnt Kalf un 'ne Hochtidsfier,
Een breeder Buckel un een Stock,
Een keddlig Minsch un een Alstat,
Een böser Will un goder Rat:

Dorvon möt Een
Den Schaden beseen.

Flö to höden,
Dalers seigen,
Straf in Göden,
Unkrut meigen,
Uptosetten
Ümstött' Regel,
Schier to plätten
Grawe Regel,
To vermicieren
Rük von Nellen,
Wülm bekieren,
Tün to melken,
Igels stralen,
Steen' weet taken:
Dat sind als verluren Saken.

Dat Emmer samst den Got,
De Lüffel samst den Fot,
De Moder samst dat Kind,
Dat Abenrür samst dat Splint,
De Ap mitsamst den Bor:
De gewen of een Bor.

Wist lewen du in Fräden,
Denn dörwst du Jonich reden:

Mit 'n oll Wif von 'nen Bessenstäl,
Mit 'n Scholzung von't Nabliven,
Mit 'n songen Deef von Reep un Räl,
Mit 'n Glaser von heele Schiiven,
Mit 'n Esel von 'nen Sac mit Mäl,
Mit 'n Krogwirt von't Anschriiven,
Mit 'n Handwartsburg von de Pullezei:
Süs is dat glik mang juch intwei.

Aan Gören een Landpastur,
Aan Wiser 'ne gode Ur,
Aan Vladen een oll Rees,
Aan Dragstang een Butschees,
Aan „von“ een Edelmann,
Aan Sac een Beddelmann,
Aan Rosten een Gericht,
Aan Näs' een hübsch Gesicht,
Scholmeisters mit väl Geld —
Giff't narens nich up dijse Welt!

Een Kind, un hett nich ludhals schrägen,
Een Jung, un hett nich Schacht ees frägen,
Een goder Fründ, un hett nich swägen,
Een Win, hett nich 'ne Tid lang lägen,
Priemt heemlich Een, un hett nich spägen,
Was Pierjung Een, un is nich stägen,
Een Gzhals, de nich hungert dägen,
Een Stubenmäten, un kann nich fegen,
Johannidag, un et gifft Regen,
'Ne Regelban, wur keen smitt nägen,
Liert Een studiren aane Brägen,
'Ne richtig' Predigt aane Segen,
Plant't Eener Böm' un ward denn ägen,
Hett keenen Reep, un tüdert Zägen,
'Ne Husfrau, un kann up nich hegen,
Een Sän, will nich sin Mudding plegen,
De üm Gottswillen lang ward wägen,
Een Schipper un kann nicks Natts verdrägen:

Wat so sick port,
Hett All keen Ort.

Min oll Großvader sprech:

Tid ward't.

Wenn irst de Os geliert ward
Un as een Dokter iert ward,
Wenn irst dat Schap tom Rat ward
All däsig Lüd eer Pat ward,
Wenn Prester irst de Bosz ward,
Bi den man Sünden los ward,
Wenn irst de Ap bekliert ward,
Up frame Künft' tressiert ward,
Wenn irst dat Bäwelst sit ward,
Denn is't doch klar, dat't Tid ward,
Dat Een sülwst Os un Schap ward,
Dat Een tom Bosz un Ap ward.

Min oll Großvader sprekt:

Wekker is't?

Min Sän, wenn du ees Böker schriffst
Un all Lüd wat to lesen giffst,
Denn spräl di ut, as't di üm't Hart,
Mal witt, wat witt is, swart, wat swart:
Süll't ol' Een jo
To sick teen jo!

Dor glöwt doch Keener, he wier meent,
He glöwt, sin Naver wier bedeent,
Etscht heemlich, hägt sick un grifflacht:
Dat grad sin Naver kriggt de Schacht:
„Dit is he jo!
Dat is de jo!“

So ward di Keener gramm, de't lest,
Du büsst'nich west, he is't nich west.
He plinkt di to, du kickt em an,
Un Jeder denkt sick sinen Mann:
He meent em jo!
Du meenst em jo!

Min oll Grossvader sprech't:

Wurüm?

Id.

Grossvadding, hest du den Adebör seen?
Wurüm steet he up eenen Been?

He.

He hett so lang up'n annern stan
Un is nu möd um let't ümgan.

Id.

Grossvadding, wat hebb'en altohop
De Kirchturm' haben sonen Knop?

He.

Wil En, wenn't Wark to Ennen geet
Tolekt dorför 'nen Knuppen fleet.

Id.

Grossvadding, wurto is dat god,
Dat's Abends ümmer de Sünn ward rot?

He.

Se schamt sich, dat se däglich süt,
Wat hier up Irden Dumms geschüt.

I.d.

Großvadding, wat is woll de Sak,
Dat up tom Häwen stiggt min Drak?

H.e.

All Lumpen de liggen to Bodden dal,
Weigt scharp de Wind denn stigen s' mal.

I.d.

Großvadding, dor heff'd oft an dacht:
Wat schinen de Stierns man blots bi Nacht?

H.e.

Kümmt jichens een grot Licht to Fall,
Denn schinen de lütten Lichtings all.

I.d.

Großvadding, wurüm de Kösier recht
'Ne swarte Fan von achter dräggt?

H.e.

De wiſ't dat eene Hor, wuran
De Düwel ganz uns saten kann.

I.d.

Großvadding, segg mi ees, wurüm
Dreigst du mi all min Würb so üm?

H.e.

Wat du up Irden füſt, min Sell,
Is üm de Kiern man bunte Schell.

Id.

Großvadding, wat sünd din' Händ' so kolt,
Un würum büst du all so olt?

He.

Min Sän, wenn du dat weeten wißt,
Töf, bet du sülwst Großvader bist.

Id.

Großvadding, wurto is dat nüz,
Dat du dräggst son' witt Zippelmüz?

He.

De treck ich äwer de Uren dal,
Wenn du so dämlich fröggst noch mal!

Druck von Fr. Hache in Greifswald.

32101 073051219

